

**Verkehrsverbund
Berlin-Brandenburg**
Alles ist erreichbar.

Informacja taryfowa 2013

Taryfa VBB

Wspólna taryfa przewoźników wykonujących usługi
na terenie Związku Komunikacyjnego Berlin-Brandenburgia
(Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg)

Stan: 1 sierpień 2013r.

Informacje pod numerem: +49 30 25 41 41 41 lub na stronie VBB.de

Taryfa VBB

Wspólna taryfa przewoźników wykonujących usługi na terenie Związku
Komunikacyjnego Berlin-Brandenburgia (Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg)

Stan: 1 sierpień 2013r.

Informacje pod numerem: +49 30 25 41 41 41 lub na stronie VBB.de

Spis treści

Część A Warunki przewozu	6
Część B Postanowienia taryfowe	23
1 Zakres stosowania	23
2 Obszar obowiązywania taryfy	26
3 Bilety	27
3.1 Bilety ważne dłużej niż jeden dzień (bilety okresowe)	27
3.2 Bilety ważne najwyżej jeden dzień	28
4 Oplaty za przejazd	29
5 Postanowienia szczególne	29
5.1 Przewóz osób, rzeczy oraz zwierząt	29
5.1.1 Przewóz bezpłatny osób i rzeczy	29
5.1.2 Przewóz psów	30
5.2 Bilety ważne dłużej niż jeden dzień (bilety okresowe)	30
5.2.1 Bilety sieciówka VBB-Umweltkarte	30
5.2.1.1 Bilety miesięczne, sieciówka VBB-Umweltkarte	31
5.2.1.2 Bilety siedmiodniowe, sieciówka VBB-Umweltkarte	31
5.2.2 Bilety po godzinie 8	31
5.2.3 Bilety po godzinie 9	32
5.2.4 Bilety po godzinie 10	32
5.2.5 Bilety miesięczne dla osób kształcących się / uczniów; bilety 7-dniowe dla kształcących się / uczniów; bilety uczniowskie; bilety uczniowskie dla rodzeństwa oraz bilety ulgowe dla uczniów na obszar Berlina; bilety dla uczniów na obszar Poczdamu; bilety dla uczniów na obszar Brandenburgii oraz bilety na czas wolny (VBB-Freizeit-Ticket) dla osób kształcących się i uczniów	33
5.2.5.1 Bilety miesięczne dla osób kształcących się / uczniów, bilety 7-dniowe dla osób kształcących się / uczniów	34
5.2.5.2 Bilety uczniowskie, bilety uczniowskie dla rodzeństwa oraz ulgowe bilety uczniowskie dla uczniów na obszar Berlina	36
5.2.5.2.1 Bilety uczniowskie, bilety uczniowskie dla rodzeństwa	36
5.2.5.2.2 Uczniowskie bilety ulgowe dla uczniów na obszar Berlina	37
5.2.5.3 Bilety dla uczniów na obszar Poczdamu	38
5.2.5.4 Bilety dla uczniów na teren landu Brandenburgii	38
5.2.5.5 Bilet VBB na czas wolny dla osób kształcących się i uczniów	39
5.2.6 Abonament VBB powyżej 65 roku życia (VBB-Abo 65plus)	39
5.3 Bilety ważne nie dłużej niż jeden dzień	40
5.3.1 Bilety jednorazowe, bilety jednorazowe ulgowe	40

5.3.2 Bilety na cztery przejazdy taryfy normalnej i ulgowej (4-Fahrten-Karten)	41
5.3.3 Bilety jednodniowe, bilety jednodniowe taryfy ulgowej, bilety jednodniowe na sieć VBB	42
5.3.3.1 Bilety jednodniowe normalne oraz taryfy ulgowej	42
5.3.3.2 Bilet jednodniowy na całą sieć VBB	43
5.3.4 Bilety jednorazowe na krótkie odcinki	44
5.3.5 Bilety grupowe, bilety dla małych grup oraz jednodniowe bilety grupowe dla uczniów	44
5.3.5.1 Bilety grupowe	44
5.3.5.2 Bilety dla małych grup	45
5.3.5.3 Jednodniowe bilety grupowe dla uczniów	45
5.4 Bilety na przewóz rowerów	46
5.4.1 Bilety jednorazowe oraz jednodniowe na przewóz roweru	46
5.4.1.1 Bilety jednorazowe na przewóz rowerów na obszary taryfowe Berlina oraz powiatów grodzkich	47
5.4.1.2 Bilet jednorazowy na przewóz roweru na całą sieć VBB	47
5.4.1.3 Bilety jednodniowe na przewóz roweru na obszary taryfowe Berlina, powiatów grodzkich oraz na całą sieć VBB	48
5.4.2 Bilety miesięczne na przewóz rowerów	48
5.5 Kontynuacja przejazdu	48
5.6 Przejazdy przekraczające obszar związkowy	49
5.7 Przewóz inwalidów	50
5.8 Przewóz funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej	50
6 Rachunki do odliczenia podatku VAT	50

Część E Taryfa „stykowa” pomiędzy Związkiem Transportowym Berlin-Brandenburgia i uzgodnionymi miejscowościami leżącymi poza obszarem taryfy VBB na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej .....

51

1 Zakres obowiązywania	51
2 Wydawanie biletów, opłaty	51
3 Postanowienia przewozowe i taryfowe	52

Warunki użytkowania biletów VBB .....

54

Obowiązuje dla wszystkich rodzajów biletów	54
Obowiązuje dla biletów jednorazowych	55
Obowiązuje dla biletów jednodniowych – (bilet ważny w danym dniu)	55
Obowiązuje dla biletów 7-dniowych, 7-dniowych dla kształcących się / uczniów, miesięcznych i miesięcznych dla kształcących się / uczniów	55
Warunki wydawania legitymacji w Niemczech	56
Warunki wydawania biletów 7-dniowych i miesięcznych dla uczniów / osób kształcących się w Polsce	56

Część A

Obowiązuje od dnia 1 sierpnia 2013 r.

Warunki przewozu

§ 1 Zakres stosowania

- (1) Niniejsze warunki przewozu obowiązują przy przewozach w pociągach regionalnych, kolei miejskich (S-Bahn), metra (U-Bahn), tramwajach, trolejbusach oraz linowych pojazdach kołowych i promach pasażerskich, służących do przewozu osób.
- (2) Umowa przewozowa zawierana jest z przedsiębiorstwem przewozowym, z którego środków komunikacyjnych pasażer korzysta. W razie wykonywania przewozów za pomocą środków komunikacyjnych, które wykonują przewozy na podstawie umowy zlecenia, stroną umowy jest zleceniodawca.

§ 2 Prawo do przewozu

- (1) Roszczenie prawa do przewozu występuje, gdy na podstawie przypisów obowiązujących dla danego rodzaju przewozu (ustawy o przewozie osób (PBeFG), jak również na podstawie kolejowego regulaminu przewozów (AEG) oraz przepisów wydanych na bazie tej ustawy -rozporządzenie o ogólnych warunkach przewozu w tramwajach, trolejbusach oraz linowych pojazdach kołowych (VO-ABB), czy też rozporządzenie o transporcie kolejowym (EVO)), istnieje obowiązek przewozu.
- (2) Rzeczy i zwierzęta przewożone są stosownie do §§ 11 i 12.

§ 3 Osoby wykluczone z przewozu

- (1) Osoby stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa lub porządku ruchu, bądź dla pasażerów są wykluczone z przewozu. Na podstawie niniejszych warunków, wykluczone są w szczególności
  1. osoby będącą pod wpływem napojów alkoholowych lub innych środków odurzających,
  2. osoby chore na choroby zakaźne,
  3. osoby przewożące naładowaną broń, z wyjątkiem osób uprawnionych do noszenia broni
  4. osoby wskazujące na wolę użycia przemocy lub też używające przemocy
  5. osoby brudne oraz/lub nieprzyjemnie pachnące
- (2) Dzieci do ukończenia 4 roku życia będą przewożone tylko pod nadzorem opiekuna. Dzieci przed ukończeniem 6 roku życia, mogą zostać wykluczone z przewozu, o ile nie pozostają na całym odcinku przewozu pod opieką osób, które ukończyły 6 rok życia; przepisy zawarte w ust. 1 nadal obowiązują.
- (3) Do wykluczenia z przewozu uprawniony jest, zgodnie z przyjętymi zasadami, personel przedsiębiorstwa przewozowego. Personel przewoźnika posiada prawo gospodarza w imieniu przedsiębiorstwa przewozowego.

- (4) Na wezwanie personelu należy opuścić nie tylko pojazd, ale teren należący do przedsiębiorstwa przewozowego. Zgodnie z prawem wykluczenie z przewozu lub też wydalenie osoby z pojazdu oraz terytorium przewoźnika nie uzasadnia roszczenia o odszkodowanie.

§ 4 Zachowanie się podróżnych

- (1) Podróżni korzystający z pojazdów i urządzeń przewoźnika muszą zachowywać się tak, jak wymaga tego bezpieczeństwo i porządek ruchu, własne bezpieczeństwo oraz wzgląd na innych pasażerów. Należy stosować się do wskazówek personelu.

Poza warunkami przewozu taryfy VBB, co do kwestii zachowania się na terenie dworców oraz w pojazdach obowiązują zasady użytkowania oraz regulamin każdego z przewoźników.

- (2) Pasażerom zabrania się przede wszystkim:

1. rozmawiać w czasie jazdy z prowadzącym pojazd,
2. podczas jazdy samowolnie otwierać drzwi pojazdu lub uniemożliwiać tudzież utrudniać automatyczny proces zamykania drzwi,
3. wyrzucać z pojazdu przedmioty lub dopuszczać do ich wystawiania,
4. zeskakiwać z lub wskakiwać do pojazdu podczas jazdy, odbywać przejazd na dachu lub zderzakach pojazdów,
5. wsiadać do pojazdu oznaczonego jako zajęty,
6. utrudniać korzystanie z wyposażenia, wyjść, wejść i korytarzy przedmiotami zagrządzającymi przejście,
7. używać w obrębie stacji i przystanków, a także w samych pojazdach sprzętów sportowych w celu poruszania się (np. rowerów, rolek, deskorolek, hulajnóg itp.),
8. używać bezzasadnie instalacji bezpieczeństwa (np. hamulce bezpieczeństwa, zawory awaryjne, urządzenia sygnalizacyjne), a także urządzeń służących do wzywania pomocy oraz otwierać i uruchamiać urządzenia nie służące do użytkowania przez pasażerów,
9. palić w pojazdach na podziemnych peronach oraz w oznaczonych jako obszary dla niepalących miejscach,
10. używać aparatów odtwarzających, odbiorników bezprzewodowych oraz instrumentów muzycznych (z wyjątkiem posiadania pisemnego zezwolenia danego przedsiębiorstwa przewozowego), a także korzystać ze sprzętu odtwarzającego ze słuchawkami, jeżeli natężenie dźwięku może przeszkadzać współpodróżnym,
11. wsiadać do pojazdów z nieopakowanymi produktami żywnościowymi (np. lodami itp.) oraz otwartymi napojami, także ich spożywanie podczas jazdy jest zabronione,
12. uszkadzać, zanieczyszczać pojazdy lub nanosić na nich rysunki lub napisy
13. prowadzić handel na terenie należącym do przewoźnika oraz w jego pojazdach (z wyjątkiem wyznaczonych do tego stoisk), rozdawać ulotki i inne materiały drukowane, żebrać, kwestować, prowadzić reklamę lub organizować pokazy bądź przedstawienia w celu uzyskania korzyści finansowych,
14. używać dodatkowego sztucznego oświetlenia do fotografowania lub filmowania terenów kolejowych,
15. używać telefonów bezprzewodowych, jeśli w pojazdach znajdują się odpowiednie regulacje na ten temat,
16. wchodzić do pojazdów oraz miejsc na terenie dworców, które nie są dopuszczone do użytku.

- (3) Podróżni mogą wsiadać do pojazdów i wysiadać z nich tylko na przystankach. Wyjątki od tej zasady wymagają zezwolenia ze strony personelu obsługi. O ile istnieją specjalne oznaczone wejścia i wyjścia, należy z nich korzystać przy wsiadaniu i wysiadaniu. Należy sprawnie wsiadać, wysiadać, a także przemieszczać się w obrębie pojazdów. Nie można wsiadać do pojazdu ani opuszczać go, jeśli natychmiastowy odjazd został właśnie zapowiedziany lub, jeśli zamykane są drzwi. Podróżny zobowiązany jest trzymać się uchwytów przez cały czas przejazdu.
- (4) Podróżni, a zwłaszcza dzieci, zobowiązani są do zachowania odpowiedniej odległości od brzegu peronu lub toru. Obowiązek nadzoru nad dziećmi spoczywa na towarzyszącym im osobach dorosłych. Powinni oni zwłaszcza uważać, żeby dzieci nie kłęczały lub nie stały na miejscach siedzących. Należy zgodnie z ustaleniami przepisów transportu drogowego używać pasów bezpieczeństwa bądź oparć.
- (5) Jeżeli podróżny, mimo napomnień, narusza swoje obowiązki wynikające z ust. 1-4, może zostać wykluczony z przewozu, w poważnych przypadkach napomnienie jest niepotrzebne.
- (6) Przy niewielkich zanieczyszczeniach pojazdów, urządzeń lub instalacji, obciąża się podróżnego następującymi kosztami:

- kosztami czyszczenia w wysokości 20,00 EUR.

Przy niewielkich uszkodzeniach pojazdów, urządzeń lub instalacji obciąża się podróżnego następującymi kosztami:

- w przypadku bezprawnego zamalowania (np. graffiti) - 50,00 EUR
- w przypadku uszkodzenia powierzchni (np. zadrapania, zarysowania) - 125,00 EUR
- w przypadku kradzieży wyposażenia (np. gaśnic) - 50,00 EUR

Koszty te będą pobrane przez personel od osoby, która została ustalona jako sprawca lub osoby, której można przypisać autorstwo czynu na podstawie innych okoliczności (np. zeznań świadków). Przy pobieraniu należności przez jednostkę administracyjną przewoźnika będą doliczone do rachunku koszty administracyjne.

Przy zabrudzeniach lub uszkodzeniach obiektów o większym zakresie, także skutkującymi zakłóceniami w ruchu (spowodowane również przez przewóz rzeczy lub zwierząt), pobierane są od sprawcy należności w wysokości odpowiadającej nakładom związanym z usunięciem szkody bądź odnowieniem uszkodzonego obiektu. Koszty te pobierane są przez administrację danego przedsiębiorstwa przewozowego. Jeżeli niezbędna będzie wymiana wagonu lub pociągu, naliczone zostaną koszty wymiany lub remontu, wraz z kosztami administracyjnymi.

- (7) Zażalenia – poza przypadkiem wymienionym w § 6 ust. 6 oraz § 7 ust. 3 – należy kierować nie do personelu obsługi pojazdu, lecz do personelu nadzoru. Jeżeli zażalenie nie może zostać załatwione przez personel nadzoru lub, jeśli personelu takiego nie ma na miejscu, zażalenie należy złożyć do administracji przedsiębiorstwa przewozowego, podając datę i godzinę, oznaczenie wagonu i linii, a także – w miarę

możliwości – dołączając bilet na przejazd.

- (8) Od osoby, która bezpodstawnie uruchomi hamulec bezpieczeństwa lub inne urządzenie zabezpieczające, zostanie pobrana – niezależnie od wszczęcia wobec niej postępowania karnego lub wniosku o zapłcenie grzywny, jak również ewentualnych dalszych roszczeń – kara pieniężna w wysokości 15 EUR. Podobna zasada obowiązuje w przypadku, gdy podróżny – napominany w sytuacjach opisanych w ust. 2 pp.3 lub 9 – odmawia dostosowania się do przepisów. W przypadku komunikacji kolejowej kara pieniężna za uruchomienie hamulca bezpieczeństwa wynosi 200 EUR. To samo dotyczy bezpodstawnego uruchomienia w pociągu czujnika dymu (w szczególności poprzez niedozwolone palenie w przedziale WC), o ile w wyniku jego uruchomienia dojdzie do hamowania awaryjnego lub pozaplanowego zatrzymania pociągu. Podróżny ma prawo do udowodnienia, że nie nastąpiła szkoda w komunikacji kolejowej, bądź też była ona znacznie mniejsza niż wysokość kary.
- (9) Jeżeli w przypadku bójki, znieważenia otoczenia lub personelu, zakłócenia porządku, spowodowania uszkodzeń w pojazdach lub urządzeniach należących do przewoźnika, w przypadku spowodowania szkód wynikających z przewożenia rzeczy lub zwierząt, a także w przypadku, gdy podróżnemu odbierany jest bilet lub, gdy odmawia on uiszczenia podwyższonej należności za przejazd, nie ma jednoznacznej możliwości ustalenia tożsamości podróżnego; może on w tym celu – na podstawie § 229 Kodeksu cywilnego (BGB) lub § 127 ust. 1 i 3 Kodeksu postępowania karnego (StPO) – zostać zatrzymany w pojeździe lub na peronie, ewentualnie doprowadzony przez personel do najbliższego posterunku policji.

- (10) W ramach regularnych przewozów autobusowych podróżni mogą na trasie przejazdu (w przypadku komunikacji miejskiej na specjalnie wyznaczonych odcinkach) wysiadać z pojazdu poza przystankami: na terenie kraju związkowego Brandenburgia – od godziny 19:00, a na terenie Berlina – od godziny 20:00, w obu przypadkach aż do ostatniego kursu. Odstępstwa od tej zasady podawane są lokalnie do wiadomości podróżnych.

Z tej zasady wyłączony jest obszar taryfowy Berlina, strefa A jak i miejsca oddalone od najbliższego przystanku o mniej niż 100 metrów.

Prośbę o zatrzymanie pojazdu lub zamiar wysiadania należy zgłosić, bezpośrednio do kierowcy, najpóźniej na ostatnim przystanku położonym przed żądanym miejscem zatrzymania. Ze względu na konieczność kontrolowania przez kierowcę sytuacji przy wysiadaniu, opisany tryb opuszczania pojazdu może odbywać się tylko przednimi drzwiami.

Wysiadanie nie jest dozwolone:

- w miejscach, gdzie – zgodnie z § 12 ust. 1 Kodeksu Drogowego (StVO) – obowiązuje zakaz zatrzymywania,
- w miejscach, gdzie zatrzymanie musiałoby nastąpić w drugim rzędzie pojazdów,
- na drogach z pierwszeństwem przejazdu poza miejscowościami,
- przy śniegu lub oblodzeniu,
- na terenach budowy lub innych niebezpiecznych bądź słabo widocznych miejscach.

W każdym przypadku ostateczną decyzję podejmuje personel obsługi.

- (11) Na przystankach na żądanie, życzenie wsiąścia lub opuszczenia z autobusu musi zostać zakomunikowa-

ne za pomocą przycisku do tego przeznaczonego lub też musi zostać zameldowane na przystanku.

§ 5 Przydzielanie pojazdów i miejsc

- (1) Personel obsługi może przydzielić podróżnym miejsca w konkretnych pojazdach, jeżeli jest to konieczne z punktu widzenia eksploatacji lub niezbędne do wykonania obowiązku przewozu.
- (2) Personel jest uprawniony do przydzielenia podróżnym miejsca, ci jednak nie mają gwarancji miejsca siedzącego. Zajmowane miejsce siedzące należy ustąpić inwalidom, osobom o obniżonej zdolności poruszania się, osobom starszym lub niedołążnym, kobietom w ciąży oraz pasażerom z małymi dziećmi.

§ 6 Opłaty za przejazd, bilety

Za przejazd należy uiścić określoną opłatę. Bilety wydawane są w imieniu oraz na rachunek przedsiębiorstwa przewozowego. Bilety te ważne są na przejazd pociągami komunikacji regionalnej w wagonach 2 klasy. Stosunki prawne wynikające z wykonania przewozu zachodzą tylko z przedsiębiorstwem komunikacyjnym, z którego pojazdów korzysta podróżny.

Bilety mogą być również wydawane w formie elektronicznej na karcie chipowej, nazywanej następnie kartą chipową z EFS.

Bilety są ważne tylko w przypadku, kiedy wydane są przez przedsiębiorstwo przewozowe lub też przez upoważnioną do tego instytucję. Zabrania się przekazywania biletów w ramach działalności gospodarczej lub też w celach zarobkowych od osób trzecich oraz korzystania z takich biletów.

W przypadku zgubienia lub kradzieży biletów nie istnieje roszczenie o wydanie biletu zastępczego wobec przedsiębiorstw przewozowych. Wyjątkiem są karty chipowe z EFS. W tym przypadku przedsiębiorstwo przewozowe wyda na podstawie załącznika 5, punkt 9 nową kartę chipową z EFS.

- (2) Podróżny jest zobowiązany do nabycia biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży. Jeżeli na dworcach lub przystankach nie ma ani automatów ani kas biletowych, to podróżny musi niezwłocznie i z własnej inicjatywy zakupić bilet u personelu z obsługi lub w automacie biletowym znajdującym się w danym środku komunikacji.

Jeżeli w chwili rozpoczęcia przejazdu nie można zakupić biletu do miejsca docelowego, należy podczas dokonywania przesiadki na następny środek komunikacyjny zakupić bilet na dalszą trasę, jeżeli jest to konieczne również w automatach do sprzedaży biletów. Nie ma możliwości roszczenia prawa odliczenia wartości pierwotnie zakupionego biletu od ustalonej taryfą ceny za przejazd z miejsca wyjazdu do miejsca przeznaczenia.

- (3) Jeżeli podróżny przy wsiadaniu do pojazdu posiada bilet wymagający skasowania, to należy go skasować
  - przed wejściem do pojazdu w kasowniku znajdującym się na dworcu,
  - przy wsiadaniu do pojazdu w kasowniku biletowym znajdującym się w pojeździe.

Podróżny musi upewnić się o poprawności wykonanej czynności.

Jeżeli ani na dworcu ani w pojeździe nie ma kasowników, podróżny powinien z własnej woli, niezwłocznie pokazać bilet do skasowania personelowi obsługi pojazdu.

Jeżeli w przypadku przejazdu autobusem wejście do pojazdu narzucone jest przy pierwszych przednich drzwiach, to należy przy wejściu dobrowolnie pokazać bilet personelowi obsługi pojazdu. Karty chipowe z EFS należy dobrowolnie umieścić na czytniku do kart do momentu zasygnalizowania zakończenia procesu kontroli.

- (4) Podróżny powinien zachować bilet aż do zakończenia przejazdu i okazać na każde żądanie upoważnionego do tego personelu. Przejazd uznany jest za zakończony, w przypadku opuszczenia przez pasażera pojazdu, jak również terenu dworca na przystanku docelowym. Jeżeli przejazd odbywa się na podstawie kilku biletów, należy zachować wszystkie z nich aż do momentu zakończenia podróży.
- (5) Jeżeli podróżny nie wywiązuje się, mimo wezwań, z obowiązku wynikającego z ust. 2-4, może on zostać wykluczony z przewozu; nie zwalnia go to z obowiązku uiszczenia podwyższonej opłaty za przewóz zgodnie z §9.
- (6) Reklamacje dotyczące biletów należy zgłaszać niezwłocznie. Reklamacje zgłoszone później nie będą brane pod uwagę.
- (7) Informacje o zakresie możliwości użytkowania biletów wystawionych zgodnie z niniejszą taryfą w pociągach dalekobieżnych będą podawane do publicznej wiadomości, zwłaszcza na dworcach, na który zatrzymują się te pociągi, w formie ogłoszeń.

Postanowienia szczególne dla regionalnej komunikacji kolejowej oraz kolei miejskich (S-Bahn)

Dla połączeń wewnątrz obszaru obowiązywania taryfy – na przejazdy realizowane pociągami regionalnej komunikacji kolejowej oraz koleją miejską (S-Bahn) – wydawane są bilety według części B, C i D niniejszej taryfy. Z regulacji tej wyłączone są przejazdy na podstawie biletów obowiązujących na podstawie specjalnie opublikowanych ofert.

Postanowienia szczególne dla regionalnej komunikacji kolejowej

W pociągach regionalnej komunikacji kolejowej możliwe jest nabycie biletu u personelu obsługi pociągu w wypadku, gdy pasażer zgłosi niezwłocznie, że

- nie było możliwości nabycia biletu przed rozpoczęciem jazdy, gdyż nie było kas biletowych ani automatów do sprzedaży biletów, bądź były one zamknięte lub nie prowadziły obsługi klientów,
- chciałby podróżować w wagonach pierwszej klasy,
- chciałby kontynuować podróż na obszarze taryfowym, na który wcześniej skasowany bilet jednorazowy, bądź posiadany bilet sieciowy nie wystarcza, a na dworcu nie było możliwości nabycia biletu na dalszy odcinek podróży

Skasowanie biletów przez personel obsługi pojazdu nastąpi wtedy, gdy pasażer z własnej inicjatywy zgłosi, że na terenie dworca nie było kasownika lub że nie był on gotowy do użytku.

Bilety do skasowania, które są uzupełnieniem posiadanego biletu, zostaną skasowane przez obsługę pociągu, jeżeli podróżny znajduje się na trasie, której przebieg obejmuje teren, na którym należałoby skasować bilety uzupełniające oraz z własnej inicjatywy zgłosi się w tym celu u obsługi pociągu.

§7 Środki płatnicze

- (1) Pasażer powinien mieć przygotowaną odliczoną kwotę pieniędzy na zakup biletu. Personel kontrolny nie jest zobowiązany do
  - wydawania reszty z banknotów o wartości powyżej 10,00 EUR,
  - do przyjmowania więcej niż 20 monet,
  - do przyjmowania monet 1-centowych w kwocie większej niż 0,10 EUR, a także
  - banknotów i monet noszących wyraźne ślady zniszczenia.
- (2) Jeżeli personel nie może klientowi wydać reszty z banknotu o nominale powyżej 10,00 EUR, wystawia mu pokwitowanie na brakującą kwotę. Odbiór tej kwoty, na podstawie wystawionego kwitu, w administracji przedsiębiorstwa przewozowego leży w gestii klienta. Jeżeli pasażer nie zgadza się z takim trybem postępowania, musi przerwać podróż.
- (3) Przenośne automaty do sprzedaży biletów w środkach transportu mogą zasadniczo przyjmować jako środki płatnicze monety o nominalach 0,05 EUR, 0,10 EUR, 0,20 EUR, 0,50 EUR, 1,00 EUR i 2,00 EUR. Stacjonarne automaty do sprzedaży biletów mogą także przyjmować banknoty o nominalach: 5,00 EUR, 10,00 EUR, 20,00 EUR i 50,00 EUR. Pasażerowie mogą wprowadzać do automatów banknoty i monety dowolnie rozmiennione i w dowolnej kolejności. Automaty są przystosowane do wydawania reszty. Jeżeli w automatach brakuje pieniędzy do wydawania reszty lub, jeśli funkcja wydawania reszty jest z ważnych przyczyn wyłączona z eksploatacji, pasażer musi uiścić należność odliczoną kwotą pieniędzy. W takich przypadkach pasażerowie będą odpowiednio poinformowani. W pojazdach z przenośnymi automatami do sprzedaży biletów personel nie jest zobowiązany do wymiany pieniędzy. Urządzenia te mogą być również przygotowane do dokonywania płatności w systemie bezgotówkowym.
- (4) Reklamacje związane z wydawaniem reszty lub wydanymi przez personel pokwitowaniami muszą być niezwłocznie zgłaszane.

Szczególne postanowienia dotyczące DB Regio

W przypadku opłacenia należności za bilet w pociągu, DB może klientowi, który nie dokonuje płatności odliczonymi pieniędzmi, zamiast wydania reszty wystawić mu ważne przez 6 miesięcy pokwitowanie potwierdzające nadpłatę. Pokwitowanie to może być wymienione na gotówkę w biurach obsługi DB (DB ReiseZentrum).

§8 Bilety nieważne

- (1) Okazywane bilety, które są użyte lub przedstawione nie w oryginale wbrew postanowieniom warunków przewozu lub przepisom taryfowym, są nieważne i zostaną pasażerowi odebrane. Dotyczy to także biletów, które:
  1. nie są wypełnione zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz pomimo napomnień personelu nie zostały niezwłocznie wypełnione (np. przeniesienie numeru karty sieciowej na odcinek nadający ważność),
  2. nie są zaopatrzone w ważny i dobrze przyklejony znaczek lub odpowiedni odcinek nadania ważności,
  3. są podarte, pocięte lub w inny sposób poważnie uszkodzone, mocno zabrudzone lub nieczytelne, czy też zalaminowane lub zafooliowane przez podróżnego tak, że niemożliwe jest dokonanie kontroli,
  4. są samowolnie zmienione,
  5. są używane przez osoby nieuprawnione,
  6. są wykorzystywane na przejazdy inne niż dopuszczone na podstawie biletu,
  7. z powodu upływu terminu ważności lub innych powodów utraciły ważność,
  8. są wykorzystywane bez ewentualnie wymaganego zdjęcia umieszczonego przez kasę wydającą karty sieciowe,
  9. są biletami przejściowymi lub na kontynuację podróży po przesiadce i okazywane są bez biletu będącego podstawą zmiany,
  10. zostały wielokrotnie skasowane, cechy skasowania zostały wymazane, zmienione lub w inny sposób sfalszowane lub manipulowane, nie można wykluczyć fałszerstwa lub z przyczyn zależnych od pasażera nie można tego sprawdzić,
  11. zostały bezprawnie wydrukowane lub nabyte,
  12. zostały wydane jako karta chipowa EFS, która jest zablokowana.

To samo dotyczy upoważnienia do przejazdu oraz dowodów do korzystania z biletów, jak i dołączonych do biletów kart klienta.

Oplata za przejazd nie będzie zwrócona, roszczenia odszkodowawcze szczególnie z tytułu straty czasu lub utraty zarobku są wykluczone.

- (1a) Bilety wydawane jako karta chipowa z EFS, które w momencie kontroli biletów są nieczytelne lub w jakikolwiek inny sposób zmienione, mogą zostać w celu ich sprawdzenia zatrzymane przez personel przedsiębiorstwa przewozowego. W tym przypadku wystawione zostanie pokwitowanie, które w ramach taryfy jest ważne jako upoważnienie do przewozu. Pokwitowanie to jest ważne do momentu opuszczenia pojazdu, z którego się korzysta. Jeżeli karta nie zostanie zatrzymana przez personel kontrolny, to wtedy klient jest zobowiązany w ciągu tygodnia do przedłożenia karty chipowej przewoźnikowi będącemu na umowie w celu jej kontroli. O zatrzymaniu biletu w celu kontroli decyduje tylko i wyłącznie personel kontrolny.

Na kontrolę biletów w celu stwierdzenia ich ważności przedsiębiorstwo przewozowe ma 14 dni od momentu zatrzymania biletu lub też jego przekazania przez klienta. Po skontrolowaniu klientowi zostanie

przesłana przez przewoźnika będącego na umowie w myśl załącznika 5 punkt 9 karta zastępcza lub też będzie ona przygotowana do odbioru.

- (2) Bilety, które uprawniają do odbycia przejazdu tylko z odpowiednim zaświadczeniem lub przewidzianym w taryfie przewozowej dokumentem tożsamości, będą uznane za nieważne i mogą być odebrane, jeżeli na żądanie personelu kontrolnego pasażer nie okaże wymaganych dokumentów.
- (3) Ubieganie się o zwrot odebranego biletu okresowego leży w gestii pasażera. Związane z tym wnioski należy kierować do odpowiednich komórek administracyjnych przedsiębiorstwa przewozowego, które odebrało bilet.
- (4) Jeżeli bilety wydane jako karta chipowa z EFS zostaną w myśl § 8 ust. 1a zatrzymane w celu kontroli przez personel kontrolny, to na czas przeprowadzania kontroli klient otrzyma od przedsiębiorstwa przewozowego zwrot
  - za oddane bilety zgodnie z zakresem obowiązywania EFS lub
  - za dni bez oddanych biletów w wysokości 1/365 kwoty rocznej zgodnie z zakresem obowiązywania EFS.

Nie dotyczy to przypadku, kiedy kontrola przeprowadzana przez przedsiębiorstwo przewozowe wykaże, iż chodziło o nieważną kartę chipową z EFS zgodnie z § 8 ust. 1 numer 3, 4, lub 11. W tym przypadku bilet wydany jako karta chipowa z EFS uważny jest jako nieważny w myśl ust. 1.

§ 9 Podwyższona należność za przejazd

- (1) Pasażer zobowiązany jest do uiszczenia podwyższonej należności za przejazd, jeżeli:
  1. w myśl § 6 nie nabył on ważnego biletu na przejazd,
  2. nabył bilet na przejazd, jednak nie może okazać go podczas kontroli,
  3. nie może okazać innych wymaganych biletów (np. biletów na przewóz roweru lub psa),
  4. nie skasował lub nie podał do skasowania biletu zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 3 lub
  5. nie okazał biletu na żądanie.

Prawo do egzekwowania grzywny zgodnie z postępowaniem karnym i trybem postępowania egzekucyjnego grzywnien pozostaje nienaruszone.

Przepisy ust. 1 i 4 nie mają zastosowania, jeżeli nabycie lub skasowanie biletu nie było możliwe z przyczyn niezależnych od pasażera.

- (2) W przypadkach wymienionych w ust. 1 przedsiębiorstwo przewozowe pobiera każdorazowo podwyższoną należność za przejazd w wysokości 40,00 EUR. Należność ta może jednak wynosić dwukrotność opłaty za przejazd w jednym kierunku, na odcinku, na którym podróżnym odbył przejazd, jeżeli obliczona kwota jest wyższa od kwoty zastosowanej zgodnie z pierwszym zdaniem; w tym przypadku kwota skumulowana może zostać obliczona od przystanku początkowego linii, z której podróżny korzysta, jeżeli pasażer nie może udowodnić długości przebytego odcinka.

Jeżeli podróżny nie może uiścić natychmiast w całości kwoty 40,00 EUR, może opłacić kwotę częściową w wysokości 10,00 EUR. Na uiszczoną kwotę 40,00 lub 10,00 EUR podróżnemu wydaje się pokwitowanie, które - na obszarze stosowania danej taryfy - uznawane jest za dokument na przejazd. Uprawnia ono do dokończenia podróży aż do momentu opuszczenia środka komunikacji, z którego klient korzysta. Jeżeli całość lub wymagana część podwyższonej należności nie może zostać uiszczona na miejscu, do kontynuowania podróży niezbędne jest wykupienie wymaganego biletu.

W przypadku nie uiszczenia lub częściowego uiszczenia podwyższonej należności, podróżny otrzymuje wezwanie do zapłaty i zobowiązany jest do wpłacenia dłużnej kwoty w ciągu 14 dni, do odpowiedniego przedsiębiorstwa przewozowego lub zleconego przez przewoźnika biura inkasowego.

Jeżeli podwyższona należność nie zostanie uiszczona w terminie wyznaczonym w wezwaniu do zapłaty, za każde pisemne napomnienie naliczane będą koszty administracyjne w kwocie min. 5,00 EUR.

W każdym przypadku podróżny zobowiązany jest do podania swoich personaliów i – na żądanie - wylegitymowania się.

Jeżeli, w przypadku nie zapłacenia lub częściowego zapłacenia podwyższonej należności niezbędne jest - dla stwierdzenia personaliów podróżnego - zwrócić się do odpowiednich władz administracyjnych komuny lub landu, związane z tym dodatkowe koszty ponosi podróżny.

- (3) Podwyższona należność może zostać zredukowana (z wyjątkiem korzystania z biletów okresowych na okaziciela) - w przypadku ust. 1 nr. 2 - do 7,00 EUR, jeżeli podróżny, w terminie tygodnia począwszy od dnia stwierdzenia wykroczenia, udowodni wobec administracji przewoźnika, że w momencie tego stwierdzenia był posiadaczem ważnego okresowego biletu imiennego lub analogicznego uprawnienia do odbywania podróży. Przewoźnik nie musi uznawać przedłożenia biletu okresowego jako dowodu, jeśli pasażer był zatrzymywany w okresie ubiegłych 12 miesięcy bez ważnego biletu lub analogicznego uprawnienia do przejazdu.
- (4) Przy korzystaniu przez podróżnego z nieważnego biletu okresowego, nienaruszone pozostają dalsze roszczenia przewoźnika.

Szczególne postanowienia dotyczące DB Regio

1. Pasażer, który podczas kontroli biletów osobiście, bez wezwania zgłosi personelowi pociągu, że nie posiada ważnego biletu – również tylko na część trasy, mimo otwartej kasy sprzedaży biletów lub czynnego automatu do sprzedaży biletów przyjmującego gotówkę podczas rozpoczęcia przejazdu, musi oprócz opłaty za przejazd zapłacić kwotę 2,50 EUR w przypadku natychmiastowej zapłaty. Kwotę 2,50 EUR należy zapłacić za bilety zgodnie z częścią B, punkt 5.3.5.1 oraz 5.3.5.3 jednorazowo.

2. Kwoty zgodnie z punktem 1 nie musi uiszczać pasażer, który
  - a) bez wezwania zgłosi personelowi pociągu, że posiadając bilet 2 klasy chciałby korzystać z 1 klasy,
  - b) nieumyślnie jedzie z biletem nieważnym na tym odcinku lub z biletem 2 klasy korzysta z 1 klasy

oraz natychmiast dokona opłaty za przejazd i/lub dopłaty za zmianę klasy.

§10 Zwrot należności za bilety

- (1) Jeżeli bilet na przejazd nie został wykorzystany, to należność za bilet może zostać zwrócona na podstawie wniosku o zwrot i dołączony do niego bilet. Zobowiązany do udowodnienia faktu niewykorzystania biletu jest sam podróżny.
- (2) Jeżeli nie jest to poniżej inaczej uregulowane, zwrot wartości biletu z nadrukowaną datą ważności lub jego wymiana następuje poprzez zwrot biletu przed pierwszym dniem jego ważności.
- (3) Nie dokonuje się żadnego zwrotu należności za niewykorzystane lub wykorzystane częściowo bilety jednorazowe, 1-dniowe, grupowe, dla małych grup i jednodniowe bilety grupowe dla uczniów a także bilety na przejazdy wielokrotne. Ust. 9 pozostaje nienaruszony.
- (4) W przypadku niewykorzystania lub częściowego wykorzystania biletu spowodowanego szczególnymi lub nieprzewidywalnymi zdarzeniami (np. chorobą, wypadkiem lub śmiercią właściciela biletu) zostanie na podstawie wniosku i załączonego biletu zwrócona wartość biletu pomniejszona o wartość wykonanych pojedynczych przejazdów. Przy ustaleniu terminu, do którego naliczone zostaną przejazdy jednorazowe, – 2 przejazdy dziennie – decyduje data zwrotu lub oddania w depozyt biletu lub – w przypadku przesłania pocztą – data stempla pocztowego lub – w przypadku śmierci właściciela biletu – dzień zgonu.

Wcześniejsza data może zostać uznana tylko w wypadku biletów imiennych i tylko w przypadku zaświadczenia wydanego przez lekarza, kasę chorych lub szpitala o leczeniu szpitalnym lub o obłożnej chorobie właściciela biletu. Wartość ulgowych biletów jednorazowych będzie podstawą obliczeń tylko, jeżeli spełnione są ku temu wymagane warunki, w pozostałych przypadkach podstawą obliczeń będzie wartość normalnych biletów jednorazowych.

- (5) Zasadniczo wniosek o zwrot należności za bilet należy składać w administracji przedsiębiorstwa przewozowego wydającego bilet. Pasażer musi załączyć do wniosku o zwrot bilet oraz w przypadkach wymienionych w podpunkcie 4 odpowiednie zaświadczenia. Wniosek musi być złożony niezwłocznie, najpóźniej tydzień po upływie terminu ważności biletu.
- (6) Od kwoty podlegającej zwrotowi potrąca się koszty administracyjne w wysokości co najmniej 2,00 EUR, a także dodatkowe koszty przekazu należności. Koszty administracyjne oraz koszty przekazu nie będą potrącane w przypadku, gdy wniosek o zwrot składany jest z przyczyn pozostających po stronie przedsiębiorstwa przewozowego.
- (7) Zwrot należności za bilety roczne i abonamentowe reguluje załącznik 5 i 6.

- (8) W razie wykluczenia z przewozu, z wyjątkiem § 3 ust. 1 zdanie 2 numer 2, wygasa prawo do rozszczenia o zwrot należności za bilety.

- (9) Niewykorzystane, wcześniej nabyte bilety – z wyjątkiem biletów okresowych – tracą ważność 14 dni od wejścia zmiany taryfy. Bilety posiadające ważność według taryfy wcześniejszej mogą zostać po zmianie taryfy wymienione w oddzielnie podanych do wiadomości publicznej punktach sprzedaży przedsiębiorstw przewozowych po wyrównaniu różnicy ich wartości. W szczególnych przypadkach można otrzymać zwrot wartości biletów. Termin wymiany i zwrotu biletów upływa 5 miesięcy od zmiany taryfy. Bilety przeznaczone do przekasowania, ważne najwyżej przez jeden dzień, których cena nie uległa zmianie, zachowują swoją wartość.

- (10) Przepisy §17 dotyczące kolejowej komunikacji regionalnej bliskiego zasięgu pozostają nienaruszone

§ 11 Przewóz rzeczy

- (1) Przewoźnik nie ma obowiązku przewozu rzeczy. Bagaż podręczny i inne przedmioty mogą być przewożone tylko razem z podróżnym i tylko pod warunkiem, że nie powodują one zakłóceń w ruchu, nie zagrażają bezpieczeństwu przejazdu, ani nie przeszkadzają współpodróżnym. Przewóz rzeczy może zostać niewykonany, jeżeli spowodowałoby to postój na przystanku dłuższy niż zwyczajowo jest to przyjęte lub jeżeli istnieje ryzyko, że przewóz rzeczy mógłby zająć miejsce innym pasażerom.

W pociągach komunikacji regionalnej, kolei miejskiej (S-Bahn) oraz metra (U-Bahn) można całodobowo przewozić rowery, jeżeli jest wystarczająco dużo miejsca. Tandemy, rowery trójkołowe, rowery z dodatkowymi silnikami, motorowery jak i rowery z przyczepką do transportu towarów są wykluczone z przewozu (nie dotyczy to rowerów z pomocniczym motorem elektrycznym do pomocy przy pedalowaniu, n.p.: pedelec). Każdy pasażer może przewozić tylko jeden jednosiodłkowy, dwukołowy rower. Przewóz rowerów omnibusami, trolejbusami i tramwajami jest niedozwolony, z wyjątkiem środków transportu specjalnie do tego celu przygotowanych i odpowiednio oznaczonych. Dotyczy to również kolejowej komunikacji zastępczej. Ostateczna decyzja w sprawie przewozu rowerów wszystkimi środkami transportu należy do personelu pojazdu.

Jeżeli potrzebne jest miejsce do przewozu wózków inwalidzkich lub dziecięcych, pasażer z rowerem zobowiązany jest do opuszczenia pojazdu. Roszczenia dotyczące zwrotu zapłaconej należności za bilet nie będą rozpatrywane.

Rowery złożone, które spakowane są w zwyczajnych torbach lub workach na rowery itp. oraz rowerki dziecięce (o maksymalnej średnicy koła do 12,5 cali), traktowane są jak bagaż podręczny.

- (2) Materiały oraz przedmioty niebezpieczne są wykluczone z przewozu, w szczególności
1. materiały wybuchowe, łatwopalne, radioaktywne, śmierdzące i żrące,
  2. nieopakowane i niechronione rzeczy, które mogłyby zranić lub zabrudzić pasażerów,
  3. przedmioty, wystające poza skrajnie pojazdu.
- (3) Obowiązek przewozu dzieci w wózkach dziecięcych oraz osób ciężko upośledzonych na wózkach inwalidzkich regulują przepisy § 2 ust. 1. W miarę możliwości personel powinien dążyć, aby pasażer z dzieckiem w wózku dziecięcym oraz osobami upośledzonymi na wózkach inwalidzkich mógł skorzystać z przewozu. Decyzja o przewozie należy do personelu pojazdu.
- (4) Przewóz wózków dziecięcych, wózków inwalidzkich i innych pomocy ortopedycznych jest zasadniczo dozwolony, jeżeli typ budowy pojazdu to umożliwia i nie wystąpi obniżenie bezpieczeństwa przewozu.
- (5) Podróżny zobowiązany jest umieścić przewożone rzeczy i nadzorować je w taki sposób, aby nie zagrażały bezpieczeństwu i porządku ruchu, a także nie przeszkadzać współpodróżnym i nie dopuścić możliwości ich zranienia. Podróżny, który spowodował szkodę, ponosi odpowiedzialność wobec osoby poszkodowanej.

- (6) W szczególnych przypadkach obsługa pojazdu rozstrzyga, czy przedmioty mogą zostać dopuszczone do przewozu i wskazuje dogodne do ich przewozu miejsce.

Szczególne postanowienia dotyczące regionalnej komunikacji kolejowej i kolei miejskiej (S-Bahn)

1. W pociągach mogą być przewożone bezpłatnie przedmioty łatwe do przenoszenia o długości do 1,50 metra, o ile w przedsiönkach lub korytarzach wagonu są do dyspozycji specjalne urządzenia do ich transportu.
2. Jeżeli podróżny podróżuje z rowerem, musi on po wejściu do pociągu umieścić rower w wagonie lub przedziale dla rowerów lub też w wagonie wielofunkcyjnym, podczas zmiany pociągu na dworcu przesiadkowym musi on załadować rower do innego pociągu, a przy dojechaniu na dworzec docelowy wyładować rower. W momencie załadunku roweru nie przechodzi on w przechowanie kolei, która też nie odpowiada za jego kradzież czy zgubienie, w przypadku uszkodzenia tylko jeżeli jest za to odpowiedzialna.
3. Osoby niewidome wraz z opiekunem mogą w pociągach kolei regionalnej oraz miejskiej (S-Bahn) przewozić rower tandem. Obowiązują postanowienia części D, punkt 21.

§ 12 Przewóz zwierząt

- (1) W przypadku przewozu zwierząt stosuje się postanowienia §3 ust. 1, 5 i 6.
- (2) Małe psy (do maksymalnej wielkości kota domowego) lub inne małe zwierzęta domowe mogą być zabierane do środków transportu, o ile są przewożone w przeznaczonych do tego pojemnikach (klatkach, torbach podróżnych itp.) umieszczonych na kolanach podróżnych lub jako bagaż podręczny lub pakunek. Małe psy nie wymagają umieszczania w specjalnych pojemnikach, o ile trzymane są na smyczy. Większe psy mogą być przewożone na smyczy o ile obsługa pojazdu zdecydowała, że na taki przewóz jest wystarczająco dużo miejsca. Psy, które nie są przewożone w pojemnikach muszą mieć nałożony kaganiec. Przewóz psów może zostać wykluczony w niektórych środkach transportu, co podane jest do wiadomości klientów w rozkładzie jazdy.

Powyższe postanowienia nie dotyczą psów - przewodników osób niewidomych zgodnie z ust. 3 oraz psów - przewodników osób niewidomych znajdujących się w okresie szkolenia.

- (3) Psy przewodnicy osób niewidomych, które towarzyszą im w podróży lub też psy towarzyszące osobom niepełnosprawnym, w których legitymacjach wpisane jest uprawnienie do zabrania osoby towarzyszącej (psy przewodnicy osób niewidomych lub niepełnosprawnych w myśl § 145 ust. 2 nr. 2 Kodeksu socjalnego (SGB) cz. IX) są zawsze dopuszczone do przewozu.
- (4) Pozostałe zwierzęta mogą być zabierane do środków transportu tylko o ile są przewożone w odpowiednich pojemnikach.
- (5) Zwierzęta nie mogą być przewożone na siedzeniach.

§ 13 Rzeczy znalezione

Zgodnie z § 978 Kodeksu cywilnego (BGB), rzeczy znalezione muszą być niezwłocznie przekazane personełowi. Za opłatą za przechowanie, rzeczy znalezione zostaną oddane właścicielowi przez przewoźnika, w którego pojeździe zostały one znalezione. W przypadku wysyłki rzeczy znalezionych do opłaty za przechowanie dolicza się koszty pakowania i wysyłki. Natychmiastowy zwrot tych rzeczy właścicielowi jest możliwy wówczas, gdy dobrowolnie wylegitymuje się on jako ich właściciel. Odbiór rzeczy znalezionych musi być pisemnie potwierdzony przez ich właściciela.

Rzecz znaleziona może być zwrócona, na podstawie pisemnego upoważnienia sporządzonego przez jej właściciela, upoważnionej osobie trzeciej, która musi okazać dokument tożsamości. W każdym przypadku właściciel utraconej rzeczy musi - w chwili jej przekazywania - podać swój pełny adres i wylegitymować się. Przedsiębiorstwo przewozowe może dowolnie dysponować rzeczami znalezionymi, których przechowanie jest niemożliwe.

§ 14 Prawa podróżnych w pasażerskiej komunikacji kolejowej w przypadku spóźnień pociągów, ich odwołania oraz tym spowodowanego spóźnienia na pociągi skomunikowane

- (1) Podstawą do roszczeń jest Rozporządzenie (WE) NR 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym oraz Ustawa dot. dostosowania przepisów prawa kolejowego do Rozporządzenia (WE) NR 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym z dnia 26 maja 2009 r. (BGBl. I S. 1146).
- (2) Następujące akapity regulują prawa pasażerów na terenie VBB - Związku Komunikacyjnego Berlin-Brandenburgia (bilety taryfy VBB część B oraz C) w przypadku spóźnienia lub odwołania pociągu spowodowanego przez przedsiębiorstwa przewozowe Deutsche Bahn AG, S-Bahn Berlin GmbH, Eisenbahngesellschaft Potsdam mbH, NEB Betriebsgesellschaft mbH, Ostdeutsche Eisenbahn GmbH, które wykonują usługi przewozowe na podstawie § 2 Ust. 1, zdanie 1 Ogólnego Prawa Kolejowego (Allgemeines Eisenbahngesetzes (AEG)).

Przepisy prawa podróżnych nie obowiązują na przejazdy połączone z innymi szynowymi środkami komunikacji (np.: tramwaj, metro) czy też innymi środkami komunikacji (np.: autobus, prom).

W przypadku kiedy bilet jest ważny na przejazd różnymi środkami komunikacji, przypisy prawa podróżnych są prawomocne jeżeli spóźnienie nastąpiło podczas faktycznego bądź zaplanowanego przejazdu koleją.

Jeżeli dodatkowo nie zostały ustalone żadne inne przepisy odbiegające od tych taryfy VBB, to dodatkowo obowiązują przepisy prawa podróżnych zawarte w warunkach przewozowych osób przedsiębiorstw należących do Deutsche Bahn AG [Beförderungsbedingungen Personenverkehr (BB P), TfV 600/A].

- (3) Podróżny może skorzystać ze swoich praw i żądać zwrotu lub odszkodowania jeżeli spełnione są do tego warunki.

Roszczenie odszkodowawcze bądź też o zwrot jest wykluczone w przypadku, kiedy odwołanie czy też spóźnienie pociągu spowodowane jest jedną z następujących przyczyn, a podróżny został o nich odpowiednio wcześniej poinformowany lub też przyczyny te były oczywiste:

- a) okoliczności pozaeksploatacyjne, których przedsiębiorstwo przewozowe prowadzące pociąg pomimo zachowania odpowiedniej dla danego przypadku staranności nie było w stanie uniknąć i których skutkiem nie było w stanie zapobiec,
- b) zawinięcie przez podróżnego,
- c) zachowanie osoby trzeciej, które przedsiębiorstwo przewozowe prowadzące pociąg, pomimo zachowania odpowiedniej dla danego przypadku staranności nie było w stanie uniknąć i którego skutkiem nie było w stanie zapobiec.

Zarządca infrastruktury, na której odbywa się przewóz, nie jest w relacji do przedsiębiorstwa przewozowego osobą trzecią.

- (4) Podróżny może domagać się zwrotu, jeżeli:

- a) spóźnienie wybranego pociągu przy przyjeździe do celu przewidziane jest na ponad 60 minut. Podróżny może w tym przypadku zrezygnować z podróży i żądać zwrotu ceny biletu za przejazd lub też żądać kontynuacji podróży, względnie przy następnej możliwości dalszej podróży inną trasą do celu podróży przy zachowaniu porównywalnych warunków przewozowych. Jednoczesny zwrot i odszkodowanie są wykluczone.
- b) spóźnienie wybranego pociągu przy przyjeździe do celu przewidziane jest na co najmniej 20 minut. Podróżny może w tym przypadku skorzystać z przejazdu innym pociągiem, jeżeli pociąg ten nie jest objęty rezerwacją miejsc. Jeżeli w ramach przejazdu pociągiem zastępczym podróżny musiał zakupić dodatkowy bilet (np.: na przejazd relacji dalekobieżnej), może on zażądać zwrotu kosztów od przewoźnika odpowiedzialnego za spóźnienie. Roszczenie o przejazd innym pociągiem jest wykluczone, jeżeli podróżny jest w posiadaniu biletu ze znaczną zniżką (jak np.: bilet semestralny dla studentów, Brandenburg-Berlin-Ticket, Brandenburg-Berlin-Ticket Nacht).
- c) pociąg, którego planowy przyjazd zaplanowany był pomiędzy godziną 00:00 a 05:00 rano, opóźniony jest o przynajmniej 60 minut. Podróżny może w tym przypadku skorzystać z innych środków transportu w celu dotarcia do celu podróży, np.: taksówką. To samo dotyczy przypadku, kiedy według planu ostatnie połączenie w danym dniu pociągiem zostanie odwołane i podróżny nie jest w stanie dotrzeć do celu przed godz. 24:00. W tym przypadku podróżny może żądać zwrotu kosztów do maksymalnej kwoty 80,00 EUR. Podróżny ma obowiązek zmniejszenia kwoty. Oznacza to, iż nie może on zażądać zwrotu kosztów, jeżeli został udostępniony przejazd alternatywnym środkiem transportu (np.: autobusem, taksówką zbiorczą).

Kiedy w rozsądny sposób należy liczyć się z opóźnieniem pociągu u celu podróży na podstawie punktów a) i b), co zależy od obiektywnej oceny przede wszystkim:

- wywieszonych rozkładów jazdy oraz informacji o zmianach w rozkładzie jazdy na stacjach i dworcach,
- elektronicznych powiadomień oraz zapowiedzi w pociągach, na stacjach i dworcach,
- informacji o rozkładzie jazdy na podstawie systemu zakupu biletów w kasach z obsługą,
- dostępnych informacji o rozkładzie jazdy oraz informacji dla podróżnych w mediach.

(5) Podróżny może domagać się rekompensaty za bilety na konkretne połączenia, na jeden przejazd:

- a) w przypadku opóźnienia dłuższego niż 60 minut u celu w wysokości 25 procent ceny biletu.
- b) w przypadku opóźnienia dłuższego niż 120 minut u celu w wysokości 50 procent ceny biletu.

(6) Podróżny może domagać się rekompensaty w przypadku biletów obowiązujących przez dłużej niż jeden dzień, jeżeli podczas okresu obowiązywania biletu ponownie doszło do spóźnienia o ponad 60 minut.

Rekompensata wynosi wtedy ryczałtowo:

- a) 1,50 EUR za podróż 2 klasą lub 2,25 EUR za podróż 1 klasą
- b) 0,40 EUR za podróż z biletu na przewóz roweru,

jednak w sumie maksymalnie 25 procen faktycznie zapłaconej ceny biletu.

Zebrane wnioski o odszkodowanie podróżny musi przedłożyć w przypadku biletów ważnych do jednego miesiąca (bilety dzienne, bilety 7-dniowe, bilety miesięczne) po upływie ich terminu ważności oraz w przypadku biletów ważnych przez okres dłuższy niż jednego miesiąca (bilety roczne, abonamenty), po osiągnięciu roszczenia o rekompensatę.

- (7) Kwota rekompensaty zostanie zaokrąglona do 5 centów (EUR). Kwota do wypłacenia rekompensaty musi wynosić dla podanych w punktach (5) oraz (6) biletach conajmniej 4,00 EUR, oznacza to, iż niższe kwoty nie będą wypłacane (roszczenie o rekompensatę).
- (8) Zwrot kosztów lub odszkodowanie za bilety VBB jest możliwe tylko w przypadku, kiedy nie był możliwy przejazd alternatywny lub informacja o spóźnieniu została przekazana przed zakupem biletu.
- (9) Roszczenie o zwrot kosztów lub rekompensatę za poniesione wydatki podróżny musi wnieść w ciągu roku od daty upływu terminu ważności biletu u przewoźników wymienionych w ustępie (2) zdanie 1 lub też u wykonujących na ich zlecenie usługodawców. Zwrot kosztów lub rekompensata poniesionych wydatków odbywa się na podstawie formularza praw podróżnego wraz z załączonymi dokumentami i paragonami.
- (10) W przypadku sporów wynikających z przewozu przez przewoźnika, podróżny może skontaktować się z punktem komisji rozjemczej „söp” Schlichtungsstelle Öffentlicher Personenverkehr e.V. (adres: Fasanenstraße 81, 10623 Berlin, tel.: +49 (0)30 6449933-0, E-mail: kontakt@soep-online.de). Spór ma miejsce, jeżeli w ciągu miesiąca od złożenia zażalenia przez podróżnego nie zostało one uwzględnione lub też podróżny reprezentuje inny pogląd prawny.

§ 15 Odpowiedzialność

Przedsiębiorstwo przewozowe ponosi odpowiedzialność za śmierć i zranienie podróżnego, a także za szkody na ubraniu, które podróżny nosi na sobie i rzeczy, które przewozi, w myśl postanowień ogólnych. Za szkody rzeczowe przewoźnik ponosi wobec osoby przewożonej odpowiedzialność w wysokości do 1.000,00 EUR, przy czym ograniczenie to nie dotyczy sytuacji, gdy szkoda spowodowana została umyślnym działaniem lub rażącym niedbalstwem.

§ 16 Wykluczenie roszczeń o zwrot

Odchylenia od rozkładu jazdy spowodowane przeszkodami w ruchu, zakłóceniami lub przerwami w eksploatacji, a także brak miejsc nie stanowią podstawy do roszczeń; w takich przypadkach również skomunikowania z innymi pociągami nie są gwarantowane. Roszczenie do przewozu traktowane jest jako spełnione jeżeli przewoźnik do wykonywania przewozu udostępni inny niż przewidziany w rozkładzie jazdy środek transportu oraz gdy przewóz odbywa się po trasie objazdu. Pozostałe roszczenia w myśl § 17 EVO dot. transportu kolejowego pozostają nienaruszone.

§ 17 Właściwość terytorialna sądu

W przypadku wszystkich spraw spornych wynikających z umowy o przewóz, właściwym sądem jest sąd siedziby danego przedsiębiorstwa przewozowego.

Część B

Postanowienia taryfowe

Bilety będą sprzedawane w imieniu i na rachunek przedsiębiorstw przewozowych wykonujących przejazd.

1 Zakres stosowania

Taryfa obowiązuje na przewóz osób i rzeczy w komunikacji kolejowej regionalnej, miejskiej (S-Bahn), metra (U-Bahn), tramwajowej, autokarowej dalekobieżnej, autobusowej, na prom oraz na alternatywne formy przewozu następujących przedsiębiorstw przewozowych:

Barnimer Busgesellschaft mbH (BBG)
Poratzstraße 68, 16225 Eberswalde

Busverkehr Märkisch-Oderland GmbH (BMO)
Ernst-Thälmann-Straße 71, 15344 Strausberg

Busverkehr Oder-Spree GmbH (BOS)
James-Watt-Straße 4, 15517 Fürstenwalde

Berliner Verkehrsbetriebe A. ö. R. (BVG)
Holzmarktstraße 15 – 17, 10179 Berlin

Cottbusverkehr GmbH (CV)
Walther-Rathenau-Straße 38, 03044 Cottbus

DB Regio AG
Regio Nordost
Babelsberger Straße 18, 14473 Potsdam

VerkehrsManagement Elbe-Elster GmbH
Nach dem Horst 43, 03238 Finsterwalde

Havelbus Verkehrsgesellschaft mbH (HVG)
Johannsenstraße 12 – 17, 14482 Potsdam

Neißeverkehr GmbH (NV)
Dubrauweg 47, 03172 Guben

NEB Betriebsgesellschaft mbH (NEB)
Georgenstraße 22, 10117 Berlin

Oberhavel Verkehrsgesellschaft mbH (OVG)
Annahofer Straße 1a, 16515 Oranienburg

ODEG Ostdeutsche Eisenbahn GmbH (ODEG)
Bahnhof 1a, 19370 Parchim

Ostprignitz-Ruppiner Personennahverkehrsgesellschaft mbH (ORP)
Perleberger Straße 64, 16866 Kyritz

Regionale Verkehrsgesellschaft Dahme-Spreewald mbH (RVS)
Nissanstraße 7, 15926 Luckau

S-Bahn Berlin GmbH
Invalidenstraße 19, 10115 Berlin

Schöneicher-Rüdersdorfer Straßenbahn GmbH (SRS)
Dorfstraße 15, 15566 Schöneiche

Woltersdorfer Straßenbahn GmbH (WS)
Vogelsdorfer Straße 1, 15569 Woltersdorf

Strausberger Eisenbahn GmbH (STE)
c/o Stadtwerke Strausberg GmbH
Postfach 1150, 15331 Strausberg

Stadtverkehrsgesellschaft mbH Frankfurt (Oder) (SVF)
Böttnerstraße 1, 15232 Frankfurt (Oder)

Südbrandenburger Nahverkehrs GmbH (SBN)
Spremberger Straße 23, 01968 Senftenberg

Uckermärkische Verkehrsgesellschaft mbH (UVG)
Steinstraße 5, 16303 Schwedt/Oder

Verkehrsbetriebe Brandenburg an der Havel GmbH (VBBr)
Upstallstraße 18, 14772 Brandenburg an der Havel

Verkehrsgesellschaft Belzig mbH (VGB)
Brücker Landstraße 22, 14806 Belzig

Verkehrsgesellschaft Oberspreewald-Lausitz mbH (VGOSL)
Roßkaup 6, 01968 Senftenberg

Verkehrsgesellschaft Teltow-Fläming mbH (VTF)
Forststraße 16, 14943 Luckenwalde

ViP Verkehrsbetrieb Potsdam GmbH
Fritz-Zubeil-Straße 96, 14482 Potsdam

Verkehrsgesellschaft Prignitz mbH (VGP)
Wilsnacker Straße 48, 19348 Perleberg

Fritz Behrendt OHG
Omnibusbetrieb
Am Kessel 5, 14797 Lehnin

Herz-Reisen GmbH
Thomas-Müntzer-Straße 6a, 15806 Zossen

Omnibusbetrieb Obst
Bahnhofstraße 25, 04924 Bad Liebenwerda

Omnibusverkehr Armin Glaser
Feldstraße 52, 14823 Klepzig

Lehmann-Reisen GmbH
Heinrich-Zille-Straße 21, 04895 Falkenberg/Elster

Omnibusunternehmen Hans-Hermann Lange
Chausseestraße 107, 14828 Görzke

A. Reich GmbH
Grünaer Weg 10, 14913 Jüterbog

Omnibusbetrieb Wetzel
Kietzstraße 7, 14822 Cammer

Günter Anger Güterverkehrs GmbH & Co. Omnibusvermietung KG
Am Friedrichspark 11, 14476 Potsdam, OT Marquardt

Sabinchen Touristik GmbH
Großstraße 17, 14929 Treuenbrietzen

Taxi/Fahrschule/Busverkehr Schmidt
Lindenallee 25, 01979 Lauchhammer

HARU Reisen OHG Hans Rudek
Seeburger Straße 19b
13581 Berlin

Omnibuscenter LEO-Reisen
Am Telering 7
03051 Cottbus

2 Obszar obowiązywania taryfy

Obszarem obowiązywania taryfy jest obszar związkowy.

Obejmuje on kraje związkowe Berlin i Brandenburgia wraz z powiatami Barnim, Dahme-Spreewald, Elbe-Elster, Havelland, Märkisch-Oderland, Oberhavel, Oberspreewald-Lausitz, Oder-Spree, Ostprignitz-Ruppin, Potsdam-Mittelmark, Prignitz, Spree-Neiße, Teltow-Fläming, Uckermark, a także powiaty grodzkie takie jak miasto Brandenburgia nad Havelą, Cottbus, Frankfurt nad Odrą i Poczdam.

Obszar taryfowy dzieli się na strefy terytorialne. Strefami takimi są:

- Komórki taryfowe
Każdy przystanek jest przyporządkowany określonej komórce taryfowej. Jedna komórka taryfowa obejmuje z reguły kilka przystanków.
- Powiaty
Odpowiadają granicom politycznym.
- Strefy taryfowe
Dla Berlina, Brandenburgi nad Havelą, Cottbus, Frankfurtu nad Odrą i Poczdamu zdefiniowane są obszary taryfowe dzielące się na podobszary (części) A, B i C. Do części C należą jednocześnie obszary powiatowe otaczające dane miasto. Miasto Poczdam należy jednocześnie do części C obszaru taryfowego Berlin.

Bilety są sprzedawane tylko w kombinacji co najmniej dwóch sąsiadujących stref.

Komórki taryfowe, powiaty i strefy taryfowe są przedstawione na planie stref w Załączniku I. Pojedyncze komórki leżą poza obszarem taryfowym. Przyporządkowanie miejscowości (ewentualnie także części miejscowości) włącznie z podlegającymi komórkom taryfowym stacjami, przedstawione jest w Załączniku 1.1* i 1.2. * Wykaz miejscowości z liniową komunikacją miejską zawiera Załącznik 2.

* zawarte w dodatkowej ulotce z miejscami docelowymi „Alle Zielorte”.

3 Bilety

3.1 Bilety ważne dłużej niż jeden dzień (bilety okresowe)

Do biletów ważnych dłużej niż jeden dzień należą:

- bilety miesięczne VBB-Umweltkarte (występujące także jako bilety abonamentowe i roczne),
- bilety miesięczne dla osób kształcących się / uczniów (występujące także jako bilety abonamentowe i roczne – tylko poza obszarem taryfowym Berlina),
- bilety siedmiodniowe VBB-Umweltkarte,
- bilety siedmiodniowe dla kształcących się / uczniów (z wyjątkiem obszaru taryfowego Berlin).

Ponadto występują następujące typy biletów

- strefa taryfowa AB obszaru taryfowego Berlin:
  - bilety uczniowskie (miesięczne i abonamentowe),
  - bilety uczniowskie dla rodzeństwa (Geschwisterkarten – miesięczne i abonamentowe)
  - bilety uczniowskie ulgowe
- obszar taryfowy Poczdam AB
  - bilety uczniowskie Poczdam (tylko abonamentowe)
- obszar taryfowy Berlin:
  - bilety po godzinie 10 (miesięczne i abonamentowe)
- obszar taryfowy powiatów grodzkich Brandenburg nad Havelą, Frankfurt nad (Odrą), Poczdam oraz miejscowości z liniową komunikacją miejską:
  - bilety po godzinie 9 (miesięczne, abonamentowe i roczne)
- obszar taryfowy powiatu grodzkiego Cottbus:
  - bilety po godzinie 8 (miesięczne, abonamentowe i roczne)
- strefy taryfowe AB obszaru taryfowego Berlin, Brandenburg nad Havelą, Frankfurt nad (Odrą), Cottbus, Poczdam oraz na strefę taryfową Berlin ABC i na cały obszar VBB:
  - miesięczne bilety rowerowe (wyłącznie jako bilet miesięczny)
- cały obszar VBB:
  - bilet VBB na czas wolny (VBB-Freizeit-Ticket) dla osób kształcących się / uczniów
  - bilet abonamentowy dla osób powyżej 65 roku życia (tylko w abonamencie)

Na terenie obszaru obowiązywania (strefy terenowej), wydrukowanego na odcinku biletu lub też zapisanego na karcie chipowej biletu elektronicznego (zwanego dalej EFS) można odbyć dowolną liczbę przejazdów.

Jeżeli bilet okresowy ważny jest na obszarze kilku stref, muszą one ze sobą sąsiadować.

Dla biletów okresowych ważnych na terytorium do czterech komórek taryfowych, obszar obowiązywania uzupełnia się o komórki leżące pomiędzy komórkami wymienionym jako wyjazdowa i docelowa i graniczące z nimi.

Dla biletów okresowych, ważnych na terytorium do sześciu komórek taryfowych, obszar obowiązywania uzupełnia się o komórki położone pomiędzy komórkami wymienionym jako wyjazdowa i docelowa, przy przejeździe zwykle wykorzystywanymi trasami lub trasami wskazanymi w rozkładzie jazdy.

Załącznik 3 zawiera trasy przejazdu wyjątkowo dopuszczone do komunikacji wewnątrz stref, mimo że na części odcinków wykraczają one poza te strefy.

W miejscach sprzedaży biletów nie za każdym razem możliwy jest zakup biletów z całego asortymentu lub na wszystkie relacje.

Bilety okresowe wydawane są przez poszczególne przedsiębiorstwa przewozowe na połączenia, w zakres których wchodzi linie tych przedsiębiorstw, w całości lub przynajmniej częściowo.

Sprzedaż niektórych biletów okresowych może być ograniczona do wybranych punktów przedsprzedaży, podanych do wiadomości klientów.

3.2 Bilety ważne najwyżej jeden dzień

Biletami ważnymi najwyżej jeden dzień są:

- bilety jednorazowe,
- bilety na cztery przejazdy,
- bilety jednodniowe,
- bilety grupowe, bilety jednodniowe dla małych grup,
- bilety jednodniowe dla grup uczniów,
- bilety jednorazowe na przewóz roweru,
- bilety jednodniowe na przewóz roweru,

Obowiązują na przejazdy pomiędzy strefami na nich wymienionymi oraz w ich obrębie.

Jeżeli dla jednego połączenia podanych jest – w zależności od trasy przejazdu – kilka poziomów taryfowych, na podstawie biletu na przejazd niższym poziomem taryfowym nie można skorzystać z przejazdu droższą trasą przejazdu, nawet jeśli jest ona trasą powszechniejszą.

Z przejazdu trasą, na którą obowiązuje wyższy poziom taryfy, można skorzystać na podstawie biletu wystawionego na przejazd trasą z niższym poziomem taryfy, jeżeli jednocześnie został zakupiony lub może być okazany [dodatkowy] bilet na przejazd trasą okrężną.

Bilety obejmujące strefy położone poza obszarem taryfowym Berlina, Brandenburgii nad Havelą, Frankfurtu nad Odrą i Poczdamu, należące obszarowo do części A, honorowane są również w części B danego obszaru taryfowego i odwrotnie.

Nie w każdym przypadku i nie we wszystkich automatach biletowych możliwy jest zakup biletów na wszystkie relacje.

4 Opłaty za przejazd

Opłaty za bilety ważne dłużej niż przez jeden dzień (zgodnie z ust. 3.1.) podane są w zestawieniu opłat (Załącznik 4, tabela 1 i 3).

Opłaty za bilety ważne najwyżej przez jeden dzień (zgodnie z ust. 3.2.) podane są w zestawieniu opłat (Załącznik 4, tabela 2 i 3) i zależą:

- dla relacji obejmujących do 5-ciu komórek taryfowych – od liczby stref, przez jakie należałoby przejechać – od przystanku początkowego do docelowego- korzystając z najkrótszego przebiegu linii,
- dla relacji obejmujących ponad 5 komórek taryfowych – od odległości w linii prostej pomiędzy środkiem komórki, w której znajduje się przystanek początkowy do środka komórki, w której położony jest przystanek docelowy, bez uwzględniania [realnego] przebiegu linii. Jeżeli dla danej relacji uwzględnione są możliwości przejazdu różnymi trasami, może być podanych kilka poziomów taryfowych,
- dla relacji w obrębie obszarów taryfowych miast – od tego, w jakiej kombinacji sąsiadujących ze sobą podobszarów ma odbyć się podróż,
- dla taryfy przewidzianej dla krótkich odcinków – od zasad przyjętych w tym zakresie przez jedno lub kilka przedsiębiorstw przewozowych, niezależnie od granic poszczególnych stref (patrz część D oraz załącznik 7).

Opłaty za przejazd przyporządkowane są poziomom taryfowym.

5 Postanowienia szczególne

5.1 Przewóz osób, rzeczy oraz zwierząt

5.1.1 Przewóz bezpłatny osób i rzeczy

Podróżni posiadający ważne bilety na przejazd mogą zabrać ze sobą bezpłatnie

- dzieci w wieku poniżej 6 lat (przy przejazdach promami – dzieci w wieku poniżej 3 lat)
- jeden wózek dziecięcy
- bagaż.

Zasady przewozu na podstawie biletu okresowego VBB-Umweltkarte znajdują się w części B, punkt 5.2.1.

Na terenie stref taryfowych Berlin, Frankfurt nad Odrą oraz Poczdam możliwe jest bezpłatne zabranie ze sobą jednego roweru, jeżeli podróżny posiada osobisty bilet okresowy zgodnie z punktem 5.2.5. na obszary taryfowe AB, BC lub też na obszar ABC oraz postanowienia taryfowe na to pozwalają. Postanowienia dotyczące zabrania ze sobą osób i rzeczy nie obowiązują na obszar taryfowy Brandenburgii na Havelą oraz Cottbus.

5.1.2 Przewóz psów

Posiadacze biletów jednorazowych (również na cztery przejazdy oraz na krótkie odcinki) oraz biletów grupowych muszą nabyć oraz skasować dla każdego przewożonego psa jednorazowy bilet ulgowy zgodnie z odpowiednim poziomem taryfowym.

Z zasady tej wyłączone są małe psy przewożone w odpowiednich pojemnikach zgodnie z częścią A, §12 ust. 2 zd. 1.

Posiadacze biletów jednodniowych, jednodniowych dla małych grup, jednodniowych grupowych dla uczniów oraz posiadacze biletów okresowych i posiadacze legitymacji inwalidzkiej z dodatkiem oraz ważnym znacznikiem mogą przewozić jednego psa bezpłatnie.

Zasada ta dotyczy również posiadaczy legitymacji inwalidzkiej, w którym wpisane jest upoważnienie do zabrania osoby towarzyszącej, które nie podróżują z taką osobą.

Psy będące przewodnikami niewidomych mogą generalnie być przewożone nieodpłatnie.

W przypadku korzystania z miesięcznych biletów VBB, biletów jednodniowych dla małych grup, biletów jednodniowych dla grup uczniów, istnieje możliwość bezpłatnego przewozu jednego psa niezależnie od liczby osób korzystających z biletu.

Zasada ta dotyczy również inwalidów, którzy zgodnie z legitymacją inwalidzką mogą zabrać ze sobą jednego opiekuna.

Jeżeli pasażer przewozi ze sobą więcej niż jednego psa, na przewóz drugiego, a także każdego kolejnego psa musi nabyć i skasować pojedynczy bilet ulgowy (również bilet na cztery przejazdy lub na przejazd na krótkich odcinkach), ewentualnie jednodniowy bilet ulgowy zgodnie z obowiązującym poziomem taryfowym.

5.2 Bilety ważne dłużej niż jeden dzień (bilety okresowe)

5.2.1 Bilety sieciówka VBB-Umweltkarte

Bilety te mogą być przekazywane innym osobom i obowiązują w zaznaczonych na nich strefach taryfowych.

Na podstawie biletów VBB-Umweltkarte przysługuje przewóz jednej dorosłej osoby towarzyszącej i trojga dzieci w wieku od ukończonych 6 do ukończonych 14 lat (6 do 15 lat) – od poniedziałku do piątku po godzinie 20.00, a w soboty i niedziele, w dniu 24 i 31 grudnia oraz w dni świąteczne – przez cały dzień. Te regulacje dotyczące osób towarzyszących zabieranych na przewóz tracą moc każdorazowo o godz. 03:00 dnia następnego, chyba że jest to sobota, niedziela lub dzień ustawowo wolny od pracy. Jeżeli na terenie krajów związkowych Berlin i Brandenburgia obowiązują różne regulacje dotyczące dni wolnych od pracy, reguły zabierania na przewóz osób towarzyszących w te dni odnoszą się tylko do terenu kraju związkowego, w którym obowiązuje taki dzień.

Bilety sieciówka VBB-Umweltkarte są wydawane jako odcinki o określonej wartości.

Bilety sieciówka VBB-Umweltkarte są wydawane jako bilety miesięczne lub siedmiodniowe (7-Tage-Karten).

Przy wydawaniu biletów miesięcznych abonamentowych stosuje się postanowienia załącznika 5. Przy wydawaniu biletów rocznych stosuje się postanowienia załącznika 6.

5.2.1.1 Bilety miesięczne, sieciówka VBB-Umweltkarte

Bilety miesięczne mogą zostać wystawione z ważnością rozpoczynającą się każdego dnia miesiąca. Bilety te są ważne do 24:00 godziny w dniu w następnym miesiącu, którego liczba poprzedza pierwszy dzień ważności biletu. W przypadku biletów o ważności rozpoczynającej się od 30 lub 31 stycznia, ich ważność kończy się z ostatnim dniem miesiąca lutego.

Bilety miesięczne mogą być również wystawione na okres miesiąca kalendarzowego, który wraz z przypadającym rokiem przedstawiony jest na odcinku biletu. Bilety takie posiadają ważność od ostatniego dnia kalendarzowego poprzedniego miesiąca od godziny 00:00 do godziny 24:00 pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ważności biletu.

5.2.1.2 Bilety siedmiodniowe, sieciówka VBB-Umweltkarte

Bilety siedmiodniowe mogą zostać nabyte przez każdego oraz mogą być przekazywane. Posiadają ważność wewnątrz nadrukowanych na biletach stref w czasie siedmiu następujących po sobie dni. Ważność biletów rozpoczyna się o godzinie 00:00 pierwszego nadrukowanego dnia, a kończy siódmego dnia kalendarzowego o godzinie 24:00.

Nabyte w przedsprzedaży bilety siedmiodniowe dla miejscowości z liniową komunikacją miejską, na strefy taryfowe powiatów grodzkich oraz na strefy Berlina lub podstrefy tychże obszarów, należy natychmiast przy rozpoczynaniu pierwszego przejazdu osobiście skasować. Pasażer jest zobowiązany upewnić się o prawidłowości skasowania biletu. Ważność biletu kończy się z siódmym dniem od skasowania o godzinie 24:00.

5.2.2 Bilety po godzinie 8

Bilety po godzinie 8 mogą być przekazywane innym osobom. Posiadają ważność tylko na obszarze taryfowym Cottbus ABC oraz na obszarze taryfowym Cottbus AB i Cottbus BC.

Posiadają ważność:

- od poniedziałku do piątku od 08:00 do 03:00 godziny dnia następnego,
- w soboty, niedziele i święta oraz w dniach 24 i 31 grudnia od 00:00 do 03:00 godziny dnia następnego.

Bilety po godzinie 8 mogą zostać wystawione z ważnością rozpoczynającą się każdego dnia miesiąca. Bilety te są ważne do godziny 24:00 dnia w następnym miesiącu, którego liczba poprzedza pierwszy dzień ważności biletu. W przypadku biletów o ważności rozpoczynającej się od 30 lub 31 stycznia, ich ważność

kończy się z ostatnim dniem miesiąca lutego.

Bilety po godzinie 8 mogą być również wystawione na okres miesiąca kalendarzowego, który wraz z przypadającym rokiem przedstawiony jest na bilecie lub kuponie. Takie bilety posiadają ważność od ostatniego dnia kalendarzowego poprzedniego miesiąca do godziny 24:00 pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca następującego po miesiącu ważności biletu.

W przypadku wystawienia biletów po godzinie 8 jako biletów abonamentowych obowiązują postanowienia załącznika 5. W przypadku wystawienia biletów rocznych obowiązują postanowienia załącznika 6.

5.2.3 Bilety po godzinie 9

Bilety po godzinie 9 mogą być przekazywane innym osobom. Posiadają ważność w miastach z liniową komunikacją miejską oraz na obszarach taryfowych powiatów grodzkich miast Brandenburgia nad Havelą, Frankfurt nad Odrą, Poczdam i w należących do nich podstrefach.

Posiadają ważność:

- od poniedziałku do piątku od 09:00 do 03:00 godziny dnia następnego,
- w soboty, niedziele i święta oraz w dniach 24 i 31 grudnia od 00:00 do 03:00 godziny dnia następnego.

Bilety po godzinie 9 mogą zostać wystawione z ważnością rozpoczynającą się każdego dnia miesiąca. Bilety te są ważne do godziny 24:00 dnia następnego miesiąca, którego liczba poprzedza pierwszy dzień ważności biletu. W przypadku biletów o ważności rozpoczynającej się 30 lub 31 stycznia, ich ważność kończy się z ostatnim dniem miesiąca lutego.

Bilety po godzinie 9 mogą być również wydane na okres miesiąca kalendarzowego, który wraz z przypadającym rokiem przedstawiony jest na bilecie lub kuponie. Bilety takie posiadają ważność od ostatniego dnia kalendarzowego poprzedniego miesiąca do godziny 24:00 pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ważności biletu.

W przypadku wydawania biletów po godzinie 9 jako biletów abonamentowych obowiązują postanowienia załącznika 5. W przypadku wydawania biletów rocznych obowiązują postanowienia załącznika 6.

5.2.4 Bilety po godzinie 10

Bilety po godzinie 10 mogą być przekazywane innym osobom. Posiadają ważność tylko w strefach taryfowych Berlin ABC oraz podstrefach Berlin AB i Berlin BC.

Posiadają ważność:

- od poniedziałku do piątku od 10:00 do 03:00 godziny dnia następnego,
- w soboty, niedziele i święta oraz w dniach 24 i 31 grudnia od godziny 00:00 do 03:00 dnia następnego.

Jeżeli na terenie krajów związkowych Berlin i Brandenburg obowiązują różne regulacje dotyczące dni wolnych od pracy, reguły zabierania na przewóz osób towarzyszących w te dni odnoszą się tylko do terenu kraju związkowego, w którym obowiązuje taki dzień.

Bilety po godzinie 10 mogą zostać wystawione z ważnością rozpoczynającą się każdego dnia miesiąca. Bilety te są ważne do godziny 24:00 dnia następnego miesiąca, którego liczba poprzedza pierwszy dzień ważności biletu. W przypadku biletów o ważności rozpoczynającej się 30 lub 31 stycznia, ich ważność kończy się z ostatnim dniem miesiąca lutego.

Bilety po godzinie 10 mogą również zostać wystawione na okres miesiąca kalendarzowego, który wraz z przypadającym rokiem przedstawiony jest na bilecie lub kuponie. Bilety takie posiadają ważność od ostatniego dnia kalendarzowego poprzedniego miesiąca do godziny 24:00 pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ważności biletu.

W przypadku wydawania biletów po godzinie 10 jako biletów abonamentowych obowiązują postanowienia załącznika 5.

Bilety po godzinie 10 nie są wydawane jako bilety roczne.

5.2.5 Bilety miesięczne dla osób kształcących się /uczniów; bilety 7-dniowe dla kształcących się /uczniów; bilety uczniowskie; bilety uczniowskie dla rodzeństwa oraz bilety ulgowe dla uczniów na obszar Berlina; bilety dla uczniów na obszar Poczdamu; bilety dla uczniów na obszar Brandenburgii oraz bilety na czas wolny (VBB-Freizeit-Ticket) dla osób kształcących się i uczniów

Ww. bilety są biletami imiennymi; nie mogą być one wykorzystywane przez inne osoby niż te na nich wymienione.

Bilety miesięczne dla osób kształcących się /uczniów, bilety uczniowskie, bilety uczniowskie dla rodzeństwa oraz bilety ulgowe dla uczniów na obszar Berlina mogą zostać wystawione z ważnością rozpoczynającą się każdego dnia miesiąca. Bilety te są ważne do godziny 24:00 dnia następnego miesiąca, którego liczba poprzedza pierwszy dzień ważności biletu. W przypadku biletów o ważności rozpoczynającej się 30 lub 31 stycznia, ich ważność kończy się z ostatnim dniem miesiąca lutego.

Bilety miesięczne dla osób kształcących się /uczniów, bilety uczniowskie, bilety uczniowskie dla rodzeństwa oraz bilety ulgowe dla uczniów na obszar Berlina mogą być także wydane z ważnością na miesiąc kalendarzowy, widniejący wraz z rokiem na odcinku oznaczenia wartości biletu. Bilety takie ważne są od ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc wpisany na bilecie, od godz. 0:00 – do pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca następnego, do godz. 24:00.

Bilety 7-dniowe dla kształcących się /uczniów są ważne na przejazdy w ciągu siedmiu następujących po sobie dni kalendarzowych. Ich ważność rozpoczyna się o godzinie 00:00 pierwszego dnia kalendarzowego widniejącego na bilecie, a kończy się siódmego dnia kalendarzowego o godz. 24:00.

Bilety 7-dniowe dla kształcących się /uczniów nie obowiązują na terenie strefy taryfowej Berlina.

Bilety okresowe imienne mają postać karty klienta VBB lub legitymacji szkolnej wraz z fotografią i oznaczeniem terminu jej ważności oraz z odnoszącym się do niej kuponem bądź odcinkiem oznaczenia wartości biletu lub karty chipowej (tyło w przypadku abonamentu) ewentualnie z EFS na czas określony wraz z umieszczoną na niej fotografią, imieniem i nazwiskiem. W celu wystawienia karty klienta VBB oraz karty chipowej z EFS (tylko w abonamencie) konieczne jest przedłożenie dowodu uprawnienia.

Osobiste bilety okresowe (oprócz karty chipowej z EFS) są ważne tylko wówczas, gdy na karcie klienta VBB widnieje imię i nazwisko klienta, a numer karty klienta VBB wpisany jest przez posiadacza w przewidzianym do tego polu na odcinku oznaczenia wartości biletu. Przy abonamentach przewoźnika BVG Berliner Verkehrsbetriebe oraz S-Bahn Berlin GmbH musi dodatkowo zostać wpisany numer abonamentu odcinka oznaczenia wartości biletu w przeznaczonym do tego polu na kartę klienta VBB.

Imienne bilety okresowe tracą ważność:

- wraz z upływem miesiąca, w czasie którego przestają być spełnione warunki, pod jakimi karty takie zostały wystawione
- wraz z upływem terminu ważności widniejącym na karcie klienta VBB.

Karty klienta VBB nie mogą zostać zalaminowane ani zmienione.

Zużyte, porwane, zniszczone lub zagubione karty klienta VBB dla biletów okresowych mogą zostać odnowione w specjalnie do tego wyznaczonych punktach sprzedaży przewoźników. Dla kart chipowych z EFS obowiązują postanowienia załącznika 5.

Przedsiębiorstwa przewozowe wydają własne karty klienta przy użyciu logo VBB zgodnie z ustalonymi standardami.

5.2.5.1 Bilety miesięczne dla osób kształcących się /uczniów, bilety 7-dniowe dla osób kształcących się /uczniów

Bilety miesięczne dla osób kształcących się /uczniów wydawane są na kombinacje stref, zgodnie z wykazem opłat przejazdowych (Załącznik 4). Zamiast biletów miesięcznych dla osób kształcących się /uczniów na podobszary taryfowe AB obszaru taryfowego Berlina dla uczniów wydawane są bilety uczniowskie lub bilety uczniowskie dla rodzeństwa (zgodnie z ust. 5.2.5.2).

Bilety 7-dniowe dla osób kształcących się /uczniów nie są wydawane na obszar taryfowy Berlina.

Bilety miesięczne dla osób kształcących się /uczniów ewentualnie bilety 7-dniowe dla osób kształcących się /uczniów otrzymują:

- a) osoby podlegające obowiązkowi szkolnemu – do 15 roku życia
- b) po ukończeniu 15-tego roku życia

- (1) uczniowie i studenci publicznych i prywatnych, dopuszczonych lub honorowanych przez Państwo
  - szkół ogólnokształcących,
  - szkół zawodowych,
  - instytucji stanowiących alternatywną formę kształcenia,
  - szkół wyższych, akademii
 z wyjątkiem akademii administracyjnych, wieczorowych szkół dla dorosłych (Volkshochschule).
- (2) osoby uczęszczające do szkół prywatnych (szkół zastępczych, szkół uzupełniających) lub innych instytucji kształcących, nie wymienionych w punkcie (1), o ile przez fakt uczęszczania do nich zwolnieni są oni z obowiązku uczęszczania do szkół zawodowych lub o ile uczęszczanie do tych szkół lub innych prywatnych instytucji kształcących jest dofinansowywane na podstawie federalnej ustawy o wspieraniu wykształcenia zawodowego (Bundesausbildungsförderungsgesetz);
- (3) osoby uczęszczające do wieczorowych szkół dla dorosłych (Volkshochschule) lub innych instytucji organizujących kursy dokształcające umożliwiające uzyskanie uzupełniającego wykształcenia średniego;
- (4) osoby pozostające w relacji uzyskiwania kształcenia zawodowego w rozumieniu ustawy o wykształceniu zawodowym lub w innej relacji umownej w rozumieniu § 26 tejże ustawy, jak również osoby kształcone w instytucjach nie objętych zakładowym kształceniem zawodowym w rozumieniu § 43 ust. 2 ustawy o kształceniu zawodowym i § 36 ust. 2 przepisów o szkoleniu rzemieślniczym;
- (5) osoby uczęszczające na uznane przez Państwo szkolenia przygotowujące do wykonywania zawodu;
- (6) praktykanci i wolontariusze, o ile odbywanie praktyki lub wolontariatu przewidziane jest – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami – w okresie przed, w trakcie lub po odbyciu uregulowanej przez państwo nauki lub studiów w szkole wyższej, objętej regulacjami o kształceniu zawodowym i studiach;
- (7) kandydaci na urzędników podstawowego lub średniego szczebla, jak również praktykanci i osoby, które poprzez uczęszczanie na kursy administracyjne uzyskują kwalifikacje pozwalające na objęcie stanowiska urzędnika państwowego podstawowego lub średniego szczebla, o ile nie otrzymują zwrotu kosztów przejazdu od aparatu administracyjnego;
- (8) uczestnicy rocznej akcji ochotniczej działalności w zakresie niesienia pomocy społecznej oraz rocznej działalności ekologicznej, Ochotniczej Służby Federalnej lub działacze porównywalnych zorganizowanych służb społecznych.

Osoby wymienione w podpunkcie b) mogą uzyskać bilet miesięczny dla osób kształcących się /uczniów na podstrefy AB obszaru taryfowego Berlina tylko, jeżeli kształcenie w Berlinie lub Brandenburgii będzie trwało co najmniej pół roku ewentualnie jeden semestr w wymiarze 20 godzin wykładowych tygodniowo.

Osoby wymienione w podpunkcie b) mogą uzyskać bilet miesięczny dla osób kształcących się /uczniów na podstrefy AB obszaru taryfowego Berlina tylko, jeżeli kształcenie w Berlinie lub Brandenburgii będzie trwało co najmniej pół roku ewentualnie jeden semestr w wymiarze 20 godzin wykładowych tygodniowo.

O zaliczeniu instytucji do jednej z ww. miejsc kształcenia decydują odpowiednie władze administracyjne kraju

związkowego Berlin i Brandenburgia.

Osobom czynnym zawodowo, praktykantom w zawodzie i osobom pobierającym zasiłek dla bezrobotnych podczas kształcenia zawodowego zgodnie z III tomem ustawy o zabezpieczeniu socjalnym (SGB III), jak również osobom odbywającym aplikację nie przysługują bilety okresowe dla osób kształcących się /uczniów. Dotyczy to również osób uczęszczających na szkolenia, korepetycje oraz do szkół językowych.

Dowód uprawnienia zostanie wydany po przedłożeniu zaświadczenia instytucji kształcącej. W zaświadczeniu instytucja kształcąca lub szkoleniowiec musi potwierdzić w przypadkach objętych punktami b) cyfry od (1) do (7), w przypadkach objętych punktem b) cyfra (8) – organizator danej akcji społecznej, że spełnione są wymagane do uzyskania uprawnień warunki. Zaświadczenie takie nie może być starsze niż 30 dni.

Przy przekazywaniu dowodu uprawnienia do przedsiębiorstwa przewozowego, osoby kształcące się muszą poza zaświadczeniem instytucji kształcącej okazać umowę o kształcenie (Ausbildungsvertrag) z ewentualnymi załącznikami, a także dokument tożsamości.

Uprawnienie do nabycia biletu miesięcznego i biletów 7-dniowych dla osób kształcących się /uczniów zapewnione jest na okres najwyżej jednego roku po wydaniu zaświadczenia i może zostać uzależnione od terminowego złożenia właściwie wypełnionych odpowiednich dokumentów, o ile wymóg dostarczenia takich dokumentów oparty jest na Ustawie o przewozie osób (PbefG).

Osoby studiujące zobowiązane są do okazania legitymacji studenckiej z ważną na dany semestr pieczęcią lub ważną kartą semestralną. O uprawnienie do otrzymania biletu miesięcznego dla osób kształcących się /uczniów należy ubiegać się na każdy semestr z osobna.

Przy wydawaniu biletów miesięcznych dla osób kształcących się /uczniów jako biletów abonamentowych obowiązują postanowienia załącznika 5. Dla biletów rocznych obowiązują postanowienia załącznika 6.

5.2.5.2 Bilety uczniowskie, bilety uczniowskie dla rodzeństwa oraz ulgowe bilety uczniowskie dla uczniów na obszar Berlina

5.2.5.2.1 Bilety uczniowskie, bilety uczniowskie dla rodzeństwa

Bilety uczniowskie, bilety uczniowskie dla rodzeństwa są wydawane uczniom uczęszczającym do szkół na terenie Berlina i ważne są na obszarze strefy taryfowej AB obszaru taryfowego Berlina. Fakt uczęszczania do szkoły na terenie Berlina należy udowodnić poprzez okazanie berlińskiej legitymacji szkolnej [typu I].

Dzieci od lat 6, nie uczęszczające jeszcze do szkoły, są do czasu zapisania się do szkoły uprawnione bez konieczności przedłożenia specjalnego dokumentu do korzystania z biletów uczniowskich lub w przypadku spełnienia określonych warunków do korzystania z biletów uczniowskich dla rodzeństwa.

Upoważnieni do nabycia biletów uczniowskich dla rodzeństwa są:

- rodzeństwo biologiczne zamieszkujące we wspólnym gospodarstwie domowym,
- rodzeństwo biologiczne zamieszkujące w odrębnych gospodarstwach domowych,

- dzieci mieszkające wspólnie w jednym prywatnym gospodarstwie domowym.

Dowód uprawnienia do wystawienia karty klienta VBB dla rodzeństwa musi być odpowiednio przedłożony (np. poprzez okazanie legitymacji szkolnej typu I, metryki urodzenia, zaświadczenia o zameldowaniu).

Bilety uczniowskie i bilety uczniowskie dla rodzeństwa składają się z karty VBB dla uczniów lub z karty VBB dla rodzeństwa wraz z należącym do niej osobnym odcinkiem wartości biletu. Przy kartach VBB wymagana jest fotografia.

Nowo wydane karty VBB dla uczniów posiadają ważność na maksymalnie 4 lata i tracą ją wraz z osiągnięciem przez ich posiadacza 16 roku życia. Karty VBB dla rodzeństwa także posiadają ważność na maksymalnie 4 lata i tracą ją wraz z osiągnięciem przez ich posiadacza 16 roku życia, pod warunkiem, że karta klienta VBB dla ucznia pozostaje ważna. Po upływie tego terminu przedłużanie kart odbywa się na podstawie legitymacji uczniowskiej typu I.

Jeżeli rodzeństwo nabędzie jednocześnie na ten sam okres kupony na bilet miesięczny dla ucznia i rodzeństwa, to od jednej osoby uprawnionej pobierana jest opłata za bilet uczniowski, a od każdej następnej osoby uprawnionej każdorazowo opłatę za bilet uczniowski dla rodzeństwa.

Jeżeli odcinki wartości na bilety dla uczniów i rodzeństwa nie zostały nabyte jednocześnie, należy przy zakupie odcinka na bilet uczniowski dla rodzeństwa przedstawić już nabyty i ważny bilet uczniowski (karta klienta VBB dla uczniów z ważnym odcinkiem wartości).

Karta klienta VBB dla uczniów lub rodzeństwa uprawnia również do nabywania biletów okresowych dla osób kształcących się / uczniów dla innego obszaru taryfowego VBB.

Przy wydawaniu biletów miesięcznych dla osób kształcących się / uczniów jako biletów abonamentowych obowiązują postanowienia załącznika 5.

5.2.5.2.2 Uczniowskie bilety ulgowe dla uczniów na obszar Berlina

Uczniowskie bilety ulgowe wydawane są następującym grupom upoważnionych:

Członkom wspólnot wspieranych socjalnie:

- osobom pobierającym zasiłek dla bezrobotnych II (wg. SGB II)
- osobom pobierającym zasiłek socjalny (wg. SGB XII)
- upoważnionym do świadczenia na podstawie ustawy o osobach ubiegających się o azyl
- osobom pobierającym zasiłek na dzieci oraz dodatek mieszkaniowy,

które upoważnione są do korzystania z biletów uczniowskich oraz uczniowskich dla rodzeństwa na obszarze Berlina na podstawie punktu 5.2.5.2.1, a ich miejsce zamieszkania nie jest oddalone więcej niż 3 km od szkoły, do której uczęszczają.

Weryfikacja upoważnienia oraz wystawienie „berlinpass” odbywa się przez odpowiednie punkty świadczące takie usługi.

Uczniowskie bilety ulgowe składają się z karty klienta VBB dla uczniów lub rodzeństwa oraz z ważnego „berlinpass” z naklejonym hologramem oraz odcinkiem z wartością biletu. Bilety te są ważne wyłącznie po wpisaniu numeru karty klienta VBB w przewidzianym do tego polu na odcinku wartości biletu.

Poza tym obowiązują postanowienia punktu 5.2.5.2.1.

Przy wydawaniu ulgowego biletu uczniowskiego w abonamencie obowiązują postanowienia załącznika 5.

5.2.5.3 Bilety dla uczniów na obszar Poczdamu

Bilety dla uczniów na obszar Poczdamu są wydawane dla uczniów uczęszczających do szkół w Poczdamie (szkoły podstawowe, zespoły szkół, szkoły średnie, gimnazja, szkoły specjalne). Bilety te są wydawane wyłącznie jako bilety abonamentowe płatne co miesiąc lub też z góry jednorazowo za cały rok. Bilety te są ważne na obszar taryfowy Poczdam AB. W przypadku tych biletów obowiązują postanowienia załącznika 5.

Bilety dla uczniów na obszar Poczdamu składają się z karty klienta VBB wraz z należącym do niej odcinkiem wartości biletu. Na karcie klienta VBB musi być umieszczone zdjęcie jej użytkownika.

Dowód uprawnienia do wystawienia karty klienta VBB dla uczniów na obszar Poczdamu musi zostać przedłożony w postaci legitymacji szkolnej lub odpowiedniego zaświadczenia z danej szkoły.

Nowo wydane karty VBB posiadają ważność na maksymalnie 4 lata i tracą ją wraz z osiągnięciem przez ich posiadacza 16 roku życia. Po upływie tego okresu, czasowe ograniczenie ważności karty może zostać przedłużone na podstawie ważności legitymacji szkolnej lub też po przedłożeniu zaświadczenia ze szkoły.

Ofetra ta obowiązuje do odwołania.

5.2.5.4 Bilety dla uczniów na teren landu Brandenburgii

Bilety dla uczniów są wydawane na podstawie postanowień taryfowych części B, punkt 5.2.5.

Bilety dla uczniów są wydawane na kombinacje poziomów taryfowych osobom kształcącym się / uczniom mieszkającym na terenie landu Brandenburgii w myśl zestawienia cen biletów (załącznik 4, tabela 1).

Bilety dla uczniów podlegają postanowieniom zawartym w statucie każdego z powiatów, odnoszących się do przewozu uczniów.

Na biletach dla uczniów umieszczony jest dzień rozpoczęcia i końca ich ważności. Bilety są ważne od godziny 00:00 pierwszego dnia do ostatniego dnia ich ważności do godziny 24:00. Jeżeli bilety dla uczniów ważne są w trakcie miesiąca tylko w niektórych tygodniach, to przypis ten stosuje się analogicznie.

Bilet dla uczniów składa się z karty klienta VBB wraz z biletem połączone w jeden dokument.

Przy wydawaniu biletu dla uczniów w abonamencie obowiązują postanowienia załącznika 5, w przypadku biletów rocznych załącznika 6.

Odbiegając od tego, w przypadku dopasowań taryfowych, cena rocznych biletu dla uczniów podlega częściowemu dopasowaniu na okres czasu od momentu wprowadzenia dopasowania taryfowego aż do końca ważności biletów rocznych. Różnica kwoty będzie rozliczona poprzez debetowanie bezpośrednio.

Aby zakupić roczny bilet dla uczniów, konieczne jest przedłożenie danych klienta oraz zgody na dodatkowe pobranie różnicy kwot.

5.2.5.5 Bilet VBB na czas wolny dla osób kształcących się i uczniów

Posiadacze abonamentu lub biletu rocznego dla osób kształcących się/uczniów w myśl części B, punkt 5.2.5.1, 5.2.5.2 oraz 5.2.5.3 lub biletu dla uczniów w myśl części B, punkt 5.2.5.4 z conajmniej dziesięcimi miesięczną ważnością, mogą w trakcie obowiązywania biletu głównego poprzez bilet VBB na czas wolny rozszerzyć jego zakres obowiązywania na całą sieć VBB.

Bilet VBB na czas wolny jest ważny od poniedziałku do piątku od godziny 14:00 do 03:00 dnia następnego, w soboty, niedziele i święta oraz podczas ustalonych ustawowo ferii szkolnych przypadających dla landów Berlina i Brandenburgii, od godziny 00:00 do 03:00 dnia następnego.

Bilety miesięczne mogą zostać wystawione z ważnością rozpoczynającą się każdego dnia miesiąca. Bilety te są ważne do 24.00 godziny dnia w następnym miesiącu, którego liczba poprzedza pierwszy dzień ważności biletu. W przypadku biletów o ważności rozpoczynającej się od 30 lub 31 stycznia, ich ważność kończy się z ostatnim dniem miesiąca lutego.

Bilety miesięczne mogą być również wydane na okres miesiąca kalendarzowego, który wraz z przypadającym rokiem przedstawiony jest na odcinku biletu. Bilety takie posiadają ważność od ostatniego dnia kalendarzowego poprzedniego miesiąca do godziny 24:00 pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca następującego po miesiącu ważności biletu.

Podczas przejazdu podróżny musi mieć przy sobie bilet głowy, który należy pokazać podczas kontroli biletów. Przed rozpoczęciem podróży numer klienta widniejący na karcie VBB musi zostać wpisany na bilet VBB na czas wolny.

Bilet VBB na czas wolny nie uprawnia do bezpłatnego przewozu roweru. Na przewóz roweru obowiązują przepisy części B, punkt 5.4.

Niewykorzystany bilet VBB na czas wolny nie jest podstawą do roszczeń o zwrot kosztów.

Oferta obowiązuje do odwołania.

5.2.6 Abonament VBB powyżej 65 roku życia (VBB-Abo 65plus)

Abonamenty VBB-Abo 65plus są abonamentami osobistymi z możliwością comiesięcznej lub też jednorazowej zapłaty. Nie mogą być one przekazywane innym osobom. Do korzystania z nich upoważnione są wszystkie osoby, które od pierwszego dnia ważności abonamentu VBB 65plus miały ukończony conajmniej 65 rok życia.

Abonament VBB 65plus wydawany jest tylko i wyłącznie na całą sieć VBB.

Abonament VBB-Abo 65plus składa się z karty VBB z należącym do niej odcinkiem wartości biletu. Na odcinkach oznaczających wartość biletu umieszczony jest miesiąc oraz rok. Odcinki te są ważne od godziny 00:00 ostatniego dnia kalendarzowego poprzedniego miesiąca do godziny 24:00 pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ważności biletu. Karty klienta VBB na abonament VBB 65plus są wydawane na czas nieokreślony w oficjalnie do tego wyznaczonych punktach u przewoźników, po ówczesnym przedłożeniu dowodu osobistego i oddaniu jednego zdjęcia.

Abonament VBB 65plus jest ważny tylko w przypadku, kiedy na karcie klienta VBB widnieje imię i nazwisko, a numer karty VBB jest wpisany w specjalnie do tego wyznaczonym polu na odcinku określającym ważność biletu. Przy abonamentach przewoźnika BVG lub S-Bahn Berlin GmbH numer abonamentu z odcinka wartości musi dodatkowo zostać wpisany w przewidziane do tego pole na karcie klienta VBB.

Karty klienta VBB nie mogą zostać zalaminowane ani zmienione.

Zużyte, porwane, zniszczone lub zagubione karty klienta VBB dla biletów okresowych mogą zostać odnowione w specjalnie do tego wyznaczonych punktach sprzedaży przewoźników.

Do wydania abonamentu VBB 65plus obowiązują postanowienia załącznika 5.

5.3 Bilety ważne nie dłużej niż jeden dzień

5.3.1 Bilety jednorazowe, bilety jednorazowe ulgowe

Bilety jednorazowe oraz bilety jednorazowe ulgowe (nazwane następnie biletami jednorazowymi) są wystawiane:

- a) na połączenia
  - pomiędzy komórkami taryfowymi,
  - na połączenia pomiędzy strefami taryfowymi powiatów grodzkich,
  - na połączenia pomiędzy komórkami taryfowymi oraz strefami taryfowymi powiatów grodzkich,
  - na połączenia pomiędzy komórkami taryfowymi oraz strefą taryfową Berlin oraz
  - na połączenia pomiędzy strefami taryfowymi powiatów grodzkich (z wyjątkiem Poczdamu) oraz strefą taryfową Berlina

w celu natychmiastowego rozpoczęcia przejazdu lub w celu rozpoczęcia przejazdu w dniu wybranym przez pasażera i nadrukowanym na bilecie.

Bilety jednorazowe (z wyjątkiem biletu na krótkie odcinki) upoważniają do jednego przejazdu z dowolną ilością przesiadek przy zachowaniu warunku skorzystania z najbliższej przesiadki w kierunku punktu docelowego na zwyczajowo używanej trasie lub na trasie wymuszonej rozkładem jazdy.

b) na połączenia

- wewnątrz strefy taryfowej Berlina
- wewnątrz stref taryfowych powiatów grodzkich oraz
- w miejscowościach z liniową komunikacją miejską

w przedsprzedaży i do skasowania w momencie rozpoczęcia przewozu lub w pojazdach do bezpośredniego rozpoczęcia jazdy.

Bilety jednorazowe (z wyjątkiem biletu na krótkie odcinki) upoważniają do przejazdu z dowolną ilością przesiadek w kierunku punktu docelowego na zwyczajowo używanej trasie lub na trasie wymuszonej rozkładem jazdy. Przerwy w podróży są dozwolone zgodnie z poniżej opisanymi ograniczeniami czasu przejazdu:

- w miejscowościach z liniową komunikacją miejską – 30 minut (w Fürstenwalde, Jüterbog, Luckenwalde, Schwedt / Oder i Senftenberg 45 minut, w Lübbenau 60 minut),
- w strefach powiatów grodzkich Brandenburg nad Havelą, Cottbus, Frankfurt nad Odrą i Poczdamie 60 minut,
- w strefach Berlina 120 minut.

Po tym czasie należy niezwłocznie opuścić pojazd oraz teren dworca lub nabyć i skasować nowy bilet.

W przypadku biletów jednorazowych zgodnie z punktem a) i b) wykluczone są przejazdy okrężne oraz powrotne. Przejazdami powrotnymi nazywamy przejazdy w kierunku punktu początkowego na tym samym odcinku, z którego korzystano w czasie przejazdu do punktu docelowego. Przejazdami okrężnymi nazywamy przejazdy, które prowadzą inną drogą

- do punktu początkowego,
- do punktu bliskiego punktowi początkowemu
- do punktu docelowego, który mógłby być osiągnięty przy normalnym przejeździe do punktu docelowego.

Bilety jednorazowe taryfy ulgowej obowiązują dla dzieci od 6 do 15 roku życia.

Bilety jednorazowe oraz bilety jednorazowe ulgowe są w strefie AB części taryfowej Berlina wystawiane również jako bilety na cztery przejazdy.

Bilety na cztery przejazdy są do nabycia wyłącznie w przedsprzedaży w formie czterech odcinków lub też jako jeden odcinek z czterema polami do przekasowania.

Bilety jednorazowe, które wymagają skasowania, należy niezwłocznie po rozpoczęciu przejazdu osobiście skasować lub dać obsłudze pojazdu do skasowania (w przypadku biletu na cztery przejazdy na osobę przewidziany jest jeden odcinek biletu lub jedno pole na bilecie). Pasażer powinien upewnić się, że bilet został skaso-

wany.

Skasowane bilety jednorazowe oraz bilety jednorazowe upoważniające do natychmiastowego rozpoczęcia przejazdu, po jego rozpoczęciu nie mogą być przekazywane innym osobom.

5.3.2 Bilety na cztery przejazdy taryfy normalnej i ulgowej (4-Fahrten-Karten)

Bilety jednorazowe na krótkie odcinki taryfy normalnej i ulgowej (nazywane następnie biletami jednorazowymi na krótkie odcinki) obowiązują niezależnie od przejechanych obszarów taryfowych i są wydawane według zakresów ich obowiązywania umieszczonych w oficjalnych rozkładach jazdy poszczególnych regionów. Poza obszarem taryfowym Berlina (części A i B) obowiązują one tylko u przewoźnika, który je wydał. Przegląd przepisów dot. przejazdów na krótkich odcinkach na terenie związku zawiera załącznik 7.

Bilety jednorazowe na przejazd na krótkich odcinkach nie są ważne w relacjach kolejowej komunikacji regionalnej

Ulgowe bilety jednorazowe na krótkie odcinki są ważne na przejazd dzieci od 6 do ukończenia 15 roku życia.

Bilety jednorazowe na krótkie odcinki taryfy normalnej i ulgowej są w strefie taryfowej Berlina wystawiane również jako bilety na cztery przejazdy. Bilety na krótkie odcinki na cztery przejazdy są do nabycia wyłącznie w przedsprzedaży w formie czterech odcinków lub też jako jeden odcinek z czterema polami do przekasowania.

Bilety jednorazowe na krótkie odcinki, które wymagają skasowania, należy osobiście natychmiast przy rozpoczęciu przejazdu skasować lub dać obsłudze pojazdu do skasowania (w przypadku biletu na krótkie odcinki na cztery przejazdy na osobę przewidziany jest jeden odcinek biletu lub jedno pole na bilecie). Pasażer powinien upewnić się, że bilet został skasowany.

Po rozpoczęciu przejazdu biletów jednorazowych na krótkie odcinki nie można przekazywać innym osobom.

5.3.3 Bilety jednodniowe, bilety jednodniowe taryfy ulgowej, bilety jednodniowe na sieć VBB

5.3.3.1 Bilety jednodniowe normalne oraz taryfy ulgowej

Bilety jednodniowe normalne oraz taryfy ulgowej są wydawane:

a) na połączenia

- pomiędzy komórkami taryfowymi,
- na połączenia pomiędzy strefami taryfowymi powiatów grodzkich,
- na połączenia pomiędzy komórkami taryfowymi oraz strefami taryfowymi powiatów grodzkich,
- na połączenia pomiędzy komórkami taryfowymi oraz strefami taryfowymi Berlina oraz
- na połączenia pomiędzy strefami taryfowymi powiatów grodzkich (z wyjątkiem Poczdamu) oraz strefą taryfową Berlina

w celu natychmiastowego rozpoczęcia przejazdu lub w celu rozpoczęcia przejazdu w dniu wybranym przez pasażera i nadrukowanym na bilecie,
b) na połączenia

- w strefach taryfowych Berlina,
- wewnątrz stref taryfowych powiatów grodzkich,
- w miejscowościach z liniową komunikacją miejską

w przedsprzedaży do skasowania w momencie rozpoczęcia przewozu lub w pojazdach przy rozpoczęciu przewozu.

Bilety jednodniowe posiadają ważność

- w przypadku biletów przeznaczonych do skasowania od momentu skasowania do godziny 03:00 dnia następnego lub
- w przypadku biletów z nadrukowanym dniem, w danym dniu przez cały dzień do godziny 03:00 dnia następnego

na nieograniczoną liczbę przejazdów w obrębie przedstawionego na bilecie połączenia lub przedstawionych obszarów ważności.

Bilety jednodniowe taryfy ulgowej obowiązują dla dzieci od 6 do ukończenia 15 roku życia.

Bilety jednodniowe, które wymagają skasowania, należy osobiście natychmiast przy rozpoczęciu przejazdu skasować lub dać obsłudze pojazdu do skasowania. Pasażer powinien upewnić się, że bilet został skasowany.

Skasowanych biletów jednodniowych oraz biletów jednodniowych upoważniających do natychmiastowego rozpoczęcia przejazdu nie można po jego rozpoczęciu przekazywać innym osobom.

5.3.3.2 Bilet jednodniowy na całą sieć VBB

Bilet jednodniowy na całą sieć VBB jest wydawany tylko w taryfie normalnej dla każdego.

Bilet ten obowiązuje na wydrukowanym na bilecie dniu na nieograniczoną liczbę przejazdów na obszarze Związku VBB

- od poniedziałku do piątku od godziny 09:00 do 03:00 dnia następnego,
- w soboty, niedziele, w dniach 24 i 31 grudnia oraz w przypadające na landy Berlina i Brandenburgii święta ustawowe od godziny 00:00 do godziny 03:00 dnia następnego.

Po rozpoczęciu przejazdu bilet jednodniowy na sieć VBB nie może być przekazywany innym osobom.

5.3.4 Bilety jednorazowe na krótkie odcinki

Bilety jednorazowe na krótkie odcinki taryfy normalnej i ulgowej (nazywane następnie biletami jednorazowymi na krótkie odcinki) obowiązują niezależnie od przejechanych obszarów taryfowych i są wydawane według zakresów ich obowiązywania umieszczonych w oficjalnych rozkładach jazdy poszczególnych regionów. Poza obszarem taryfowym Berlina (części A i B) obowiązują one tylko u przewoźnika, który je wydał. Przegląd przepisów dot. przejazdów na krótkich odcinkach na terenie związku zawiera załącznik 7.

Bilety jednorazowe na przejazd na krótkich odcinkach nie są ważne w relacjach kolejowej komunikacji regionalnej

Ulgowe bilety jednorazowe na krótkie odcinki są ważne na przejazd dzieci od 6 do ukończenia 15 roku życia.

Bilety jednorazowe na krótkie odcinki, które wymagają skasowania, należy osobiście natychmiast przy rozpoczęciu przejazdu skasować lub dać obsłudze pojazdu do skasowania. Pasażer powinien upewnić się, że bilet został skasowany.

Po rozpoczęciu przejazdu biletów jednorazowych na krótkie odcinki nie można przekazywać innym osobom.

5.3.5 Bilety grupowe, bilety dla małych grup oraz jednodniowe bilety grupowe dla uczniów

5.3.5.1 Bilety grupowe

Bilety grupowe są wydawane na połączenia:

- pomiędzy komórkami taryfowymi,
- pomiędzy strefami taryfowymi powiatów grodzkich,
- pomiędzy komórkami taryfowymi oraz strefami taryfowymi powiatów grodzkich,
- na połączenia pomiędzy komórkami taryfowymi oraz strefami taryfowymi Berlina oraz
- pomiędzy strefami taryfowymi powiatów grodzkich (z wyjątkiem Poczdamu) oraz strefy taryfowej Berlin

w celu natychmiastowego rozpoczęcia przejazdu lub w celu rozpoczęcia przejazdu w dniu wybranym przez pasażera i nadrukowanym na bilecie.

Bilety grupowe upoważniają do wspólnego przejazdu z dowolną ilością przesiadek przy zachowaniu warunku najbliższego połączenia w kierunku punktu docelowego na zwyczajowo używanej trasie lub na drodze wymuszonej rozkładem jazdy. Przejazdy okrężne oraz powrotne są wykluczone.

Bilety grupowe są wydawane dla grup składających się z co najmniej 5 osób. Jeżeli grupa składa się z mniej niż 5 osób, podstawą do obliczenia ceny biletu jest założenie przejazdu grupy co najmniej pięcioosobowej.

Biletów grupowych po rozpoczęciu przejazdu nie można przekazywać innym osobom.

Przejazdy z biletami grupowymi od 20 osób – w komunikacji autobusowej i tramwajowej od 10 osób/w wypadku omnibusów od 5 osób – należy zgłosić w przedsiębiorstwie komunikacyjnym, z którego środków transportowych osoby będą korzystać, co najmniej 48 godzin przed rozpoczęciem przejazdu. Grupa uzyskuje prawo do przejazdu, jeżeli będzie korzystała zgodnie z potwierdzeniem zgłoszenia z ustalonych przez przedsiębiorstwo komunikacyjne linii i czasów jazdy.

5.3.5.2 Bilety dla małych grup

Bilety dla małych grup są wydawane na połączenia

- wewnątrz strefy taryfowej Berlina,
- wewnątrz stref taryfowych powiatów grodzkich oraz
- w miejscowościach z liniową komunikacją miejską

w przedsprzedaży do skasowania w momencie rozpoczęcia przewozu lub w pojazdach przy rozpoczęciu przewozu.

Bilety dla małych grup posiadają ważność

- w przypadku biletów przeznaczonych do skasowania, od momentu ich skasowania do godziny 03:00 dnia następnego lub
- w przypadku biletów z nadrukowanym na bilecie dniu przez cały dzień do godziny 03:00 dnia następnego

na nieograniczoną liczbę przejazdów w obrębie przedstawionego na bilecie obszaru ważności.

Bilety dla małych grup są wydawane na przejazdy grup składających się z najwyżej 5 osób.

Bilety dla małych grup, które wymagają skasowania, należy osobiście natychmiast przy rozpoczęciu przejazdu skasować lub dać obsłudze pojazdu do skasowania. Pasażer powinien upewnić się, że bilet został skasowany. Skasowane bilety dla małych grup nie mogą być po rozpoczęciu przejazdu przekazywane innym osobom.

5.3.5.3 Jednodniowe bilety grupowe dla uczniów

Jednodniowe bilety grupowe dla uczniów są wystawiane tylko dla stref taryfowych AB Berlina lub dla stref ABC Berlina. Bilety te posiadają ważność na dowolną ilość wspólnych przejazdów w wybranym przez pasażera i nadrukowanym na bilecie dniu lub w przypadku biletów przeznaczonych do skasowania w dniu przedstawionym na stemplu kasownika, przez cały dzień do godziny 03.00 dnia następnego.

Jednodniowe bilety grupowe są wydawane na wspólne przejazdy grup uczniów do 8 klasy. Grupa musi się składać z co najmniej 10 uczniów oraz jednego opiekuna grupy, który ma ukończone co najmniej 18 lat. Jeżeli grupa składa się z mniej niż 10 uczniów, to nieznacznie od tego do uiszczenia jest cena za 10 uczniów. Dla każdego z 10 uczniów opiekun grupy może skorzystać z ceny jednodniowego biletu grupowego dla strefy Berlina AB lub ABC.

Jednodniowe bilety grupowe dla uczniów, które wymagają skasowania, należy skasować osobiście natychmiast przy rozpoczęciu przejazdu lub dać obsłudze pojazdu do skasowania. Pasażer powinien upewnić się, że bilet został skasowany. Skasowanych jednodniowych biletów grupowych dla uczniów nie można po rozpoczęciu przejazdu przekazywać innym osobom.

Wydania jednodniowego biletu grupowego można wymagać tylko jeżeli przewóz grupy możliwy jest przy wykorzystaniu regularnie kursujących środków komunikacji miejskiej. Przejazdy przy wykorzystaniu jednodniowych biletów grupowych dla uczniów należy zgłosić w przedsiębiorstwie komunikacyjnym, z którego środków transportowych osoby będą korzystać, co najmniej 48 godzin przed rozpoczęciem przejazdu. Grupa uzyskuje prawo do przejazdu, jeżeli będzie korzystała zgodnie z potwierdzeniem zgłoszenia z ustalonych przez przedsiębiorstwo komunikacyjne linii i czasów jazdy.

Jednodniowe bilety grupowe dla uczniów mogą zostać nabyte tylko w specjalnie do tego wyznaczonych punktach sprzedaży.

5.4 Bilety na przewóz rowerów

Na przewóz rowerów obowiązują przepisy części A, § 11 „Przewóz rzeczy”. Bilety na przewóz rowerów są ważne tylko w połączeniu z ważnym biletem VBB część B oraz część C oraz w połączeniu z ważną legitymacją inwalidzką z dodatkiem oraz ważnym znacznikiem.

Za każdy przewożony rower musi zostać uiszczona opłata. Jeżeli z jednego biletu VBB korzysta więcej niż jedna osoba, opłata musi zostać uiszczona również za każdy dodatkowo przewożony rower.

Przepisy dot. bezpłatnego przewozu rowerów umieszczone są w części B, punkt 5.1.1.

5.4.1 Bilety jednorazowe oraz jednodniowe na przewóz roweru

Bilety jednorazowe oraz jednodniowe na przewóz roweru wydawane są:

- a) na całą sieć VBB w dniu wydrukowanym na bilecie oraz
- b) na obszar taryfowy Berlina oraz powiatów grodzkich w przedsprzedaży i do skasowania w momencie rozpoczęcia przewozu lub w pojazdach do bezpośredniego rozpoczęcia jazdy.

Na jednorazowy przewóz roweru należy nabyć jednorazowy bilet na rower. Zamiast zakupu większej ilości biletów jednorazowych istnieje również możliwość zakupu jednodniowego biletu rowerowego.

Przeгляд opłat za przejazd umieszczony jest w załączniku 4, tabela 3.

Bilety, które wymagają skasowania, należy osobiście natychmiast przy rozpoczęciu przejazdu skasować lub dać obsłudze pojazdu do skasowania. Pasażer powinien upewnić się, że bilet został skasowany. Po rozpoczęciu przejazdu bilety nie mogą być przekazywane innym osobom.

5.4.1.1 Bilety jednorazowe na przewóz rowerów na obszary taryfowe Berlina oraz powiatów grodzkich

Przy przewozie rowerów wewnątrz obszaru taryfowego Berlina, Branderburgia nad Havelą, Cottbus, Frankfurtu nad Odrą lub Poczdamu należy zakupić i w razie przewozu skasować bilet jednorazowy odpowiedniego poziomu taryfowego.

Bilety upoważniają do przejazdu z dowolną ilością przesiadek pod warunkiem dokonywania ich przy wykorzystaniu najbliższych dogodnych połączeń zmierzających do osiągnięcia celu. Przejazd powinien przebiegać na zwyczajowo używanej trasie lub na trasie podyktowanej rozkładem jazdy.

Przerwy w podróży są dozwolone zgodnie z poniżej opisanymi ograniczeniami:

- na obszarze taryfowym Berlina przez 120 minut od momentu skasowania,
- na obszarze taryfowym powiatów grodzkich przez 60 minut od skasowania.

Po tym czasie należy niezwłocznie opuścić pojazd oraz teren dworca lub skasować kolejny bilet.

Na podstawie biletów jednorazowych na przewóz roweru przejazdy okrężne oraz powrotne są wykluczone.

Przejazdami okrężnymi nazywamy przejazdy, które prowadzą inną drogą

- do punktu początkowego,
- do punktu bliskiego punktowi początkowemu,
- do punktu docelowego, który mógłby być osiągnięty przy normalnym przejeździe do punktu docelowego.

Ponadto na terenie obszaru taryfowego Berlina możliwy jest zakup biletów na przewóz roweru na krótkie odcinki. Bilet ten nie jest ważny na przejazdy koleją regionalną. Przypisy dotyczące przejazdów na krótkich odcinkach umieszczone są w załączniku 7, punkt 1.

5.4.1.2 Bilet jednorazowy na przewóz roweru na całą sieć VBB

Bilet jednorazowy na przewóz roweru na terenie całej sieci VBB uprawnia do przewozu jednego roweru z możliwością dowolnej liczby przesiadek przy wykorzystaniu najbliższych dogodnych połączeń zmierzających do osiągnięcia celu. Bilet ten jest ważny na pojedynczy przejazd w dniu umieszczonym na bilecie. Przejazdy okrężne oraz powrotne są wykluczone.

5.4.1.3 Bilety jednodniowe na przewóz roweru na obszary taryfowe Berlina, powiatów grodzkich oraz na całą sieć VBB

Bilety jednodniowe na przewóz roweru są ważne

- w przypadku biletów przeznaczonych do skasowania od momentu ich skasowania do godziny 03:00 dnia następnego lub
- w przypadku biletów z wydrukowanym dniem przejazdu, całodziennie w danym dniu do godziny 03:00 dnia następnego

na dowolną liczbę przejazdów na obszarze jego obowiązywania.

5.4.2 Bilety miesięczne na przewóz rowerów

Bilety miesięczne na przewóz roweru wydawane są każdemu i mogą być przekazywane innym osobom. Bilety te wydawane są tylko na obszary taryfowe AB stref taryfowych Berlina, Brandenburgii nad Havelą, Cottbus, Frankfurtu nad Odrą, Poczdamu oraz na strefę taryfową Berlin ABC i na cały obszar sieci VBB.

Bilety miesięczne na przewóz roweru ważne są na przewóz przeważnie jednego roweru.

Przeгляд opłat za przejazd umieszczony jest w załączniku 4, tabela 3.

Bilety miesięczne na przewóz roweru mogą zostać wystawione z ważnością rozpoczynającą się każdego dnia miesiąca. Bilety te są ważne do godziny 24.00 dnia następnego miesiąca, którego liczba poprzedza pierwszy dzień ważności biletu. W przypadku biletów o ważności rozpoczynającej się 30 lub 31 stycznia, ich ważność kończy się z ostatnim dniem miesiąca lutego.

Bilety miesięczne na przewóz roweru mogą być również wydane na okres miesiąca kalendarzowego, który wraz z przypadającym rokiem przedstawiony jest na bilecie. Bilety takie posiadają ważność od ostatniego dnia kalendarzowego poprzedniego miesiąca od godziny 00:00 do godziny 24:00 pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ważności biletu.

Bilety miesięczne na przewóz roweru nie są wydawane jako bilety abonamentowe lub roczne.

5.5 Kontynuacja przejazdu

Jeżeli pasażer chciałby kontynuować przejazd poza wymienionymi na bilecie strefami związkowymi, zobowiązany jest on do nabycia i skasowania dodatkowego biletu przed opuszczeniem stref, na które został wystawiony pierwotny bilet. Bilet uzupełniający musi upoważniać do przejazdu od ostatniej komórki strefowej na którą wystawiony był bilet pierwotny do ostatniego obszaru strefowego na którym znajduje się cel przejazdu na wybranej przez pasażera trasie.

Jeżeli na podstawie posiadanego biletu uprawniającego do przejazdu w dwóch strefach taryfowych pasażer chciałby kontynuować lub rozpocząć przejazd w trzeciej strefie na obszarze taryfowym powiatów grodzkich lub

obszarze taryfowym Berlina, zobowiązany jest on przed opuszczeniem strefy B lub rozpoczęciem przejazdu w strefie A lub C do nabycia i ewentualnego skasowania dodatkowego biletu odpowiednio do zakresu ważności biletu pierwotnego.

Pasażer, który na posiadany bilet okresowy AB chce przewozić rower w strefie C, zobowiązany jest do nabycia i ewentualnego skasowania biletu dodatkowego na ww. strefę.

Bilety na przewozy rozpoczynające i kończące się w strefie C bez przekraczania strefy B nie są wydawane.

Bilety dodatkowe są ważne tylko w połączeniu z biletem pierwotnym oraz muszą, jeżeli jest to wymagane, zostać skasowane najpóźniej na ostatnim przystanku strefy B. Bilety upoważniają do przejazdu z dowolną ilością przesiadek pod warunkiem dokonywania ich przy wykorzystaniu najbliższych dogodnych połączeń zmierzających do osiągnięcia celu leżącego w strefie A lub C. Przejazd powinien przebiegać na zwyczajowo używanej trasie lub na trasie podyktowanej rozkładem jazdy. Przejazdy okrężne oraz powrotne są wykluczone. Bilety te posiadają ważność na obszarze taryfowym Berlina przez 120 minut od momentu skasowania, na obszarze taryfowym powiatów grodzkich przez 60 minut od skasowania, jednak nie dłużej niż czas ważności biletu pierwotnego. Bilety dodatkowe dostępne są tylko w taryfie normalnej.

W przypadku korzystania z biletu miesięcznego (sieciovka VBB), biletu 7-dniowego sieciovki VBB, biletu dla małych grup lub jednodniowego biletu grupowego dla uczniów przez wiele osób, które przekroczyły pierwotną strefę objętą biletem, należy nabyć dla każdej osoby bilet dodatkowy.

Jeżeli zgodnie z punktem 5.2.5 na imienny bilet okresowy z ważnością na strefy AB lub BC pasażer zabiera rower na przejazd w strefie nie objętej biletem A lub C, to nie ma on obowiązku nabycia dodatkowego biletu na przewóz roweru. Zasada ta obowiązuje tylko w strefach taryfowych Berlina, Frankfurtu nad Odrą oraz Poczdamu.

Jeżeli na bilet jednorazowy z ważnością na strefy AB lub BC pasażer zabiera psa na przejazd w strefie nie objętej biletem A lub C, to należy nabyć dodatkowy bilet na przewóz psa.

5.6 Przejazdy przekraczające obszar związkowy

Podczas przewozów, przy których przystanek początkowy lub końcowy znajduje się poza obszarem związkowym, stosuje się wyłącznie przepisy taryfy przedsiębiorstwa komunikacyjnego przekraczającego granicę związku. Odpowiednie bilety mogą zostać nabyte tylko w pojazdach lub punktach sprzedaży tego przedsiębiorstwa komunikacyjnego.

Jeżeli podczas rozpoczęcia podróży nie można było nabyć biletu na przejazd, którego cel znajduje się poza obszarem związkowym, pasażer jest wstępnie zobowiązany do nabycia biletu na odcinek początkowy zgodnie z niniejszą taryfą.

Od postanowień zdania pierwszego tego podpunktu dopuszcza się dwa następujące wyjątki:

- a) Jeżeli pasażer posiada bilet okresowy VBB i jednocześnie bilet okresowy sąsiedniego związku komunikacyjnego lub sąsiedniego towarzystwa komunikacyjnego, a komórki taryfowe obydwu związków stykają się

ze sobą, to wtedy możliwy jest przejazd na liniach przekraczających obszar związkowy na trasie przechodzącej przez teren stykających się komórek taryfowych bez konieczności nabycia dodatkowego biletu, jeżeli jest to uregulowane w sąsiednim związku komunikacyjnym lub sąsiednim towarzystwie komunikacyjnym.

- b) W przypadku przejazdów pomiędzy miejscowościami wymienionymi w załączniku 1.2 poza obszarem związkowym, a miejscowościami znajdującymi się na obszarze związkowym, stosowana jest taryfa VBB. W takich przypadkach wymienione są w załączniku 1.2 przedsiębiorstwa komunikacyjne świadczące usługi przewozowe i stosujące taryfę VBB, jak i odpowiednie numery i zdefiniowane nazwy komórek taryfowych.

Jeżeli załącznik 1.2 lub część E taryfy VBB nie stwierdza inaczej, na odcinku, który przekracza obszar związkowy, posiadają ważność te bilety okresowe, których obszar ważności obejmuje powiat, w którym połączenie wychodzi poza obszar związkowy. Powyższe stosuje się również w przypadku biletów okresowych posiadających ważność na całym obszarze związkowym VBB.

5.7 Przewóz inwalidów

Bezpłatny przewóz inwalidów reguluje ustawa o inwalidztwie § 145 ust. 1 kodeksu socjalnego (Sozialgesetzbuch) – dziewiąty tom – (SGB IX). Dokumentem uprawniającym do bezpłatnego przewozu jest ważny dowód inwalidztwa z wkładką z naklejonym lub wintegrowanym ważnym kuponem urzędu opieki publicznej.

Opiekunowie inwalidów korzystają z bezpłatnego przewozu, jeżeli zgodnie z dowodem inwalidztwa można ustalić, iż istnieje konieczność towarzystwa opiekuna. Dodatkowo poza opiekunem jest możliwe bezpłatne zabranie jednego psa.

Wózki inwalidzkie i inne pomoce ortopedyczne mogą być przewożone bezpłatnie, jeżeli pasażer posiada ważny bilet lub dowód inwalidztwa z wkładką z naklejonym lub wintegrowanym ważnym kuponem, a budowa pojazdu umożliwia przewóz.

5.8 Przewóz funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej

Funkcjonariusze policji, jeżeli są umundurowani i legitymują się służbowymi dokumentami, mogą korzystać z bezpłatnych przewozów wszystkimi środkami transportu przedsiębiorstw komunikacyjnych zrzeszonych w Związku VBB oraz na terenie obszaru związkowego z kolei regionalnej w 2 klasie. Zasada ta obowiązuje również w przypadku umundurowanych funkcjonariuszy Straży Granicznej.

6 Rachunki do odliczenia podatku VAT

Przedsiębiorstwa przewozowe wydają odpowiednie rachunki VAT na opodatkowane usługi przewozowe tylko na specjalne życzenie pasażera i w przypadku, kiedy bilety na przewóz nie mogą być traktowane jako rachunek zgodnie z ustaleniami podatkowymi. Roszczenie o wystawienie faktury wygasa z dniem 31 stycznia roku następującego po okresie ważności. Pisemny wniosek należy przedłożyć na formularzu w określonych przez przewoźnika odpowiednich punktach po upływie okresu ważności. Do wniosku należy dołączyć bilety.

Część E

Taryfa „stykowa” pomiędzy Związkiem Transportowym Berlin-Brandenburgia i uzgodnionymi miejscowościami leżącymi poza obszarem taryfy VBB na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej

1 Zakres obowiązywania

Taryfa „stykowa” obowiązuje pomiędzy wybranymi strefami na terenie obszaru związkowego oraz miejscowościami obsługiwanymi przez pociągi regionalne DB, NEB, „Przewozy Regionalne” sp. z o.o. (PR) wzgl. przez autobusy Spółki Uckermärkischen Verkehrsgesellschaft mbH (UVG), które leżą poza obszarem obowiązywania taryfy VBB na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z wykazem relacji wymienionym w części E tej taryfy (Załącznik 1). Przejście „z” wzg. „do” środka transportu należącego do innego przedsiębiorstwa komunikacyjnego jest tylko i wyłącznie możliwe na obszarze stref leżących w obrębie obowiązywania danej taryfy.

2 Wydawanie biletów, opłaty

W ramach taryfy „stykowej” wydawane będą następujące bilety:

Bilety relacyjne

- bilety jednorazowe wg taryfy normalnej,
- bilety jednorazowe wg taryfy ulgowej (dla dzieci w wieku od 6 do 15 lat, dla posiadaczy legitymacji BahnCard 25 lub BahnCard 50 i REGIOkarty oraz na przewóz psów),
- bilety jednodniowe wg taryfy normalnej,
- bilety jednodniowe wg taryfy ulgowej (dla dzieci w wieku od 6 do 15 lat, dla posiadaczy legitymacji BahnCard 25 lub BahnCard 50 i REGIOkarty oraz na przewóz psów).

Bilety okresowe

- bilety 7-dniowe,
- bilety 7-dniowe dla kształcących się / uczniów,
- bilety miesięczne,
- bilety miesięczne dla kształcących się / uczniów.

Opłaty za przejazd zawarte są w zestawieniu opłat za przejazd (Załącznik 2).

Bilety taryfy „stykowej” wydawane są wyłącznie w relacjach:

- Potsdam/Berlin Brandenburg Flughafen (lotnisko BER)/Berlin–Angermünde–Tantow–Szczecin obsługiwanych
- przez DB oraz S-Bahn Berlin GmbH, ODEG i BVG,
- Berlin–Küstrin-Kietz–Kostrzyn obsługiwanych przez NEB,
- Berlin–Küstrin-Kietz–Kostrzyn–Gorzów Wlkp. obsługiwanych przez NEB oraz PR, w tym przypadku
- wydawane są tylko i wyłącznie bilety relacyjne,
- Schwedt/Oder–Gartz/Oder–Szczecin oraz Schwedt/Oder–Gryfino–Szczecin obsługiwanych
- przez linie autobusowe UVG.

3 Postanowienia przewozowe i taryfowe

W ramach kolejowych przewozów regionalnych, obsługiwanych przez DB oraz NEB, oraz w przewozach autobusowych, obsługiwanych przez UVG, obowiązują postanowienia przewozowe zgodne z taryfą VBB część A. Poza tym obowiązują Przepisy ujednolicone o umowie międzynarodowego przewozu osób kolejami (CIV) – Załącznik A do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF). Przy korzystaniu z pociągów regionalnych DB i NEB w relacjach wymienionych w Załączniku 1, niniejsza taryfa jest taryfą międzynarodową, w myśl Artykułu 5 CIV.

Przy korzystaniu z biletów obowiązują odpowiednie, wymienione w części B tej taryfy, postanowienia taryfowe oraz następujące postanowienia uzupełniające:

- w ramach biletu jednodniowego można odbyć tylko jeden przejazd „tam” i jeden „z powrotem”,
- o ile w połączeniu z biletem okresowym VBB zostanie zakupiony bilet wg taryfy „stykowej”, musi on obowiązywać od ostatniej stacji lub przystanku wzg. do pierwszej stacji lub przystanku, należących do strefy obowiązywania danego biletu okresowego,
- opłata za bilety okresowe liczona jest w zależności od połączenia przez zsumowanie opłaty za bilet VBB na połączenie w obrębie obszaru taryfowego i opłaty za cztery bilety jednorazowe poziomu taryfowego L4,
- bilety okresowe oraz jednodniowe wydane na całą sieć VBB (w tym również bilety takie jak bilety semestralne (Semesterticket), VBB-Abo 65plus i bilety wakacyjne dla uczniów (Schülerferienticket)) nie są ważne na przejazdy na odcinkach linii poza obszarem obowiązywania taryfy,
- bilety miesięczne oraz 7-dniowe dla kształcących się / uczniów będą wydawane tylko osobom, które ukończyły 15 lat, również w przypadku przejazdu „do” lub „z” miejsca kształcenia na obszarze Polski, jeżeli miejsce kształcenia równoznaczne jest z miejscem kształcenia wymienionym w części B, pkt. 5.2.2.1, ustęp 3., lit. b),
- bilety na przejazd grup liczących do 5-ciu osób w relacji Gorzów Wlkp. – Berlin/Berlin – Gorzów Wlkp. są wydawane wyłącznie w 2 klasie jako bilety jednorazowe „Einzelfahrausweis Gruppe” lub jednodniowe „Tageskarte Gruppe”. Dla osób podróżujących wspólnie na podstawie pow. biletu, obowiązuje jeden dokument na całą drogę przewozu,
- Bilety jednorazowe wg taryfy normalnej oraz bilety jednorazowe wg taryfy ulgowej, wydane od i do stacji docelowej Szczecin są ważne także w środkach komunikacji miejskiej w Szczecinie w dniu oznaczonym na bilecie,
- Bilety jednodniowe wg taryfy normalnej oraz bilety jednodniowe wg taryfy ulgowej, wydane od i do stacji docelowej Szczecin są ważne także w środkach komunikacji miejskiej w Szczecinie w dniu oznaczonym na bilecie oraz do godz. 03:00 dnia następnego,
- Bilety jednorazowe wg taryfy normalnej, bilety jednorazowe wg taryfy ulgowej oraz bilety jednorazowe na przejazd grupy, wydane do stacji docelowej Gorzów Wlkp. są ważne także w środkach komunikacji miejskiej w Gorzowie Wlkp. w ciągu 2-ch godzin od momentu planowego przyjazdu.
- Bilety jednodniowe wg taryfy normalnej, bilety jednodniowe wg taryfy ulgowej, oraz bilety jednodniowe na przejazd grupy, wydane do stacji docelowej Gorzów Wlkp. są ważne także w środkach komunikacji miejskiej w Gorzowie Wlkp. do godz. 24.00 w dniu oznaczonym na bilecie.

- bilety na przewóz rowerów zgodnie z taryfą VBB część B, obowiązują również na odcinkach linii poza obszarem taryfowym, z wyłączeniem odcinka Kostrzyn – Gorzów Wlkp.,
- ny przewóz będzie przysługiwać osobom niepełnosprawnym przy przejeździe do Rzeczypospolitej Polskiej, do ostatniej stacji / ostatniego przystanku na obszarze związku taryfowego wzg. przy przejeździe z Rzeczypospolitej Polskiej od pierwszej stacji / pierwszego przystanku na obszarze taryfowym VBB,
- przy przewozie psów obowiązują postanowienia taryfy VBB, część B, pkt.5.1.2.
- kupony na dopłatę za przejście do wagonu 1 klasy, zgodne z częścią D, obowiązują również na odcinkach linii poza obszarem taryfowym VBB,
- na odcinkach linii autobusowych UVG wydawane są karty dla małych grup, liczących do 5-ciu osób.

Oferta taryfy „stykowej” obowiązuje aż do jej odwołania.

Warunki użytkowania biletów VBB

Obowiązuje dla wszystkich rodzajów biletów

Bilety VBB (nie mają konkretnie wskazanej stacji docelowej) wskazują jako stację docelową – daną strefę taryfową (obszar taryfowy). (np. Potsdam A – strefa, dla której obowiązuje osobna taryfa). Podróżny w Niemczech, po opuszczeniu pociągu, może kontynuować swoją podróż miejscowym środkiem transportu do każdego przystanku, który leży w obszarze miasta docelowego.

W Polsce bilety obowiązują na kolejowych odcinkach przygranicznych między Szczecinem względnie Gorzowem Wlkp./ Kostrzynem a Granicą Państwa oraz są honorowane na obszarze sieci komunikacyjnej Miejskiego Zakładu Komunikacji (MZK) w Gorzowie Wlkp. i Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego (ZDiTM) w Szczecinie.

Podróżny może więc korzystać:

- dotyczy połączenia od Szczecina oraz Gorzowa Wlkp. / Kostrzyna:
  - w Berlinie
    - z pociągów kolei miejskiej („S-Bahn”),
    - z metra („U-Bahn”), tramwajów, autobusów i promów „Berliner Verkehrsbetriebe (BVG)“;
  - w Szczecinie
    - z tramwajów i autobusów Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego (ZDiTM).
- dotyczy połączenia od Szczecina:
  - w Poczdamie
    - z tramwajów, autobusów, i promów „Verkehrsbetrieb in Potsdam (ViP)”,
    - z autobusów „Havelbus-Verkehrsgesellschaft (HVG) w obrębie obszaru taryfowego Potsdam AB;
  - w Eberswalde
    - z O-busów i autobusów linii miejskich „Barnimer Busgesellschaft (BBG)“;
  - w Bernau
    - z autobusowych linii miejskich „Barnimer Busgesellschaft (BBG)“;
  - w Angermünde
    - o z autobusów linii miejskich „Personenverkehrsgesellschaft Schwedt–Angermünde (UVG)“.
- dotyczy połączenia od Gorzowa Wlkp. / Kostrzyna:
  - w (mieście) Strausberg
    - z pociągów kolei miejskiej („S-Bahn”) między (stacjami) Strausberg i Strausberg Nord,
    - z tramwajów „Strausberger Eisenbahn (STE)”,
    - z autobusów „Busverkehr Märkisch-Oderland” (BMO) na obszarze strefy taryfowej 5462.
- dotyczy połączenia od Berlina:
  - w Gorzowie Wlkp. (obowiązuje tylko w relacjach od Berlina)
    - z tramwajów i autobusów Miejskiego Zakładu Komunikacji (MZK)
  - w Szczecinie
    - z tramwajów i autobusów Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego (ZDiTM)

W środkach komunikacji miejskiej nie ma obowiązku kasowania biletów VBB. Dzieci do ukończenia 6 lat, wózki dziecięce i bagaż podręczny mogą być przewożone przez podróżnych na podstawie biletów VBB nieodpłatnie.

Obowiązuje dla biletów jednorazowych

- Bilety jednorazowe uprawniają do jednego przejazdu do celu podróży (miejsca przeznaczenia) w wybranej strefie (mieście) w dniu oznaczonym w nagłówku (biletu). Dla osiągnięcia celu podróży podróżny może się przesiąść, korzystając z najbliższego połączenia. Przejazdy tam, drogą okrężną i z powrotem (na podstawie biletu jednorazowego) są niedozwolone.

Bilety ulgowe wydawane są posiadaczom ważnych legitymacji BahnCard DB i REGIOkarty PR jak i dzieciom w wieku 6 do 15 lat oraz na przewóz psów.

Bilet jednorazowy oraz jednorazowy na przejazd grupy w relacji Berlin–Gorzów Wlkp. uprawnia do przejazdów na obszarze sieci komunikacyjnej MZK w Gorzowie Wlkp. w ciągu 2 godzin od momentu planowego przyjazdu.

Bilet jednorazowy w relacji Berlin–Szczecin/Szczecin–Berlin uprawnia do przejazdów na obszarze sieci komunikacyjnej ZDiTM w Szczecinie w dniu oznaczonym na bilecie.

Obowiązuje dla biletów jednodniowych – (bilet ważny w danym dniu)

Bilety jednodniowe uprawniają do jednego przejazdu „tam i z powrotem” między Szczecinem względnie Kostrzynem/Gorzowem Wlkp. a wybraną strefą (miastem) w dniu oznaczonym w nagłówku. W obrębie strefy (miasta) można wykonywać wiele przejazdów dowolnymi, miejscowymi środkami transportu.

Bilety ulgowe jednodniowe wydawane są posiadaczom ważnych legitymacji BahnCard DB i REGIOkarty PR, jak i dzieciom w wieku 6–15 lat oraz na przewóz psów.

Bilet jednodniowy T/P oraz jednodniowy na przejazd grupy w relacji Berlin–Gorzów Wlkp.–Berlin uprawnia do przejazdów do godz. 24:00 w dniu oznaczonym na bilecie na obszarze sieci komunikacyjnej MZK w Gorzowie Wlkp.

Bilet jednodniowy T/P Berlin–Szczecin/Szczecin – Berlin uprawnia do przejazdów w dniu oznaczonym na bilecie oraz do godz. 03:00 dnia następnego na obszarze sieci komunikacyjnej ZDiTM w Szczecinie.

Obowiązuje dla biletów 7-dniowych, 7-dniowych dla kształcących się/uczniów, miesięcznych i miesięcznych dla kształcących się/uczniów

Te bilety obowiązują na dowolną liczbę przejazdów w okresie ważności wydrukowanym w nagłówku. Jeżeli na bilecie podane są oznaczenia okręgów (krajowych) landu brandenburskiego, to obowiązują one na całej sieci komunikacyjnej tych okręgów.

Bilety 7-dniowe oraz miesięczne są biletami na okaziciela; bilety 7-dniowe dla kształcących się/uczniów oraz bilety miesięczne dla kształcących się/uczniów są biletami imiennymi.

Na podstawie biletów miesięcznych, od poniedziałku do piątku po godzinie 20:00 w sobotę, niedzielę i wyznaczone w Niemczech dni wolne od pracy, w ciągu całego dnia, dodatkowo może być przewożony kolejny podróżny (dorosły) lub troje dzieci (w wieku od 6 do 15 lat).

Bilety 7-dniowe i miesięczne dla kształcących się/uczniów nie są biletami na okaziciela i są ważne w połączeniu z legitymacją poświadczającą uprawnienia. Warunkiem wydania legitymacji uprawniającej jest uczęszczanie do następujących szkół:

w Niemczech:	w Polsce: *
– ogólnokształcących	– gimnazjalnych
– zawodowych	– ponadgimnazjalnych
– uczelni i akademii	– wyższych (uczelnie, akademie) w tym: kolegia nauczycielskie, nauczycielskie kolegia języków obcych i kolegia pracowników służb społecznych

Bilety miesięczne oraz 7-dniowe dla kształcących się/uczniów wydawane są wyłącznie osobom, które ukończyły 15 rok życia.

Warunki wydawania legitymacji w Niemczech:

Szkoły te muszą mieć charakter szkół publicznych lub prywatnych na prawach szkół publicznych ewentualnie szkół prywatnych uznawanych przez państwo. Stwierdzenie uprawnienia odbywa się poprzez przedłożenie wniosku ze szkoły lub uczelni (miejsca kształcenia), z którego to wniosku wynika też miejsce zamieszkania wnioskodawcy i który to wniosek nie może być złożony w terminie późniejszym niż 30 dni od daty jego wystawienia.

Studenci muszą dodatkowo przedłożyć legitymację studencką z odciskiem stempla, ważnym na dany semestr (postemplowaną w danym semestrze), jak też dokument tożsamości. Praktykanci kursów zawodowych muszą dodatkowo przedłożyć umowę o kształceniu i dokument tożsamości.

Wystawiona legitymacja poświadczająca uprawnienia obowiązuje w ograniczonym czasie – przez jeden rok, a w przypadku studentów tylko przez jeden semestr.

Wnioski z niemieckich szkół i uczelni przyjmuje DB i NEB w zakresie działania taryfy „stykowej”.

Warunki wydawania biletów 7-dniowych i miesięcznych dla uczniów/osób kształcących się w Polsce:

Kasy PR wydają ulgowe bilety 7-dniowe i miesięczne dla kształcących się/uczniów na podstawie imiennych legitymacji, wystawionych przez ww. szkoły/uczelnie. Bilet jest ważny łącznie z legitymacją.

Numer legitymacji jest wpisywany przez podróżnego na bilecie.

* w Polsce uprawnienia poświadczają: legitymacja szkolna, studencka, legitymacja słuchacza kolegium

Oznaczenia relacji i poziomów taryfowych DB w relacji od/do Szczecina

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

Część E
Załącznik 1
Tabela 1

	Potsdam A 5750	Potsdam B 5851	Berlin Brandenburg Flughafen 5957	Berlin A 5555	Berlin B 5656	Bernau (b Berlin) 5158	Eberswalde Hbf 4862	Britz 4762	Chorin 4663	Angermünde 4465	Passow (Uckermark) 4167	Schönnow (Angerm) 4067	Casekow 3968	Petershagen (Ucker) 3868	Tantow 3870
Szczecin 3473 taryfa relacyjna	MG	MG	MG	MF	MF	ME	MB	MB	MA	M9	M7	M6	M5	M5	M3
Szczecin 3473 taryfa okresowa	NN	NN	NN	NN	NN	NF	NF	NF	NF	NE	NE	NE	NE	NE	NC

Oznaczenia relacji i poziomów taryfowych w relacjach do/od Kostrzyna

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

Część E
Załącznik 1
Tabela 2

	Berlin A 5555	Berlin B 5656	Strausberg 5462	Herrensee 5563	Rehfelde 5563	Müncheberg (Mark) 5567	Obersdorf 5468	Trebnitz (Mark) 5568	Alt Rosenthal 5470	Seelow-Gusow 5370	Werbig 5471	Golzow (Oderbruch) 5473	Gorgast 5473	Küstrin-Kietz 5374
Kostrzyn 5375 taryfa relacyjna	D6	D6	D5	D5	D5	D4	D4	D4	D3	D3	D2	D1	D1	D0
Kostrzyn 5375 taryfa okresowa	EN	EN	EE	EE	EE	EE	EE	EE	EE	EE	EC	EB	EB	EA

Oznaczenia relacji i poziomów taryfowych w relacjach do/od Szczecina

Uckermärkische Verkehrsgesellschaft mbH (UVG)

Linie 470 (Schwedt, ZOB – Vierraden – Gartz – Kolbaskowo – Szczecin) oraz połączenie z linią 463

Część E
Załącznik 1
Tabela 3.1

		Radekow 3770	Gartz 4071	Vierraden 4269	Schwedt (Oder) 4369	Szczecin 3473
3473 Szczecin	taryfa relacyjna	M3P	M5P	M8P	M8P	M0P

Oznaczenia relacji i poziomów taryfowych w relacjach do/od Szczecina

Uckermärkische Verkehrsgesellschaft mbH (UVG)

połączenie z linią 463

Część E
Załącznik 1
Tabela 3.2

		Angermünde 4465	Neukütkendorf 4565	Parstein 4666	Oderberg 4766	Lunow 4667
3473 Szczecin	taryfa relacyjna	M9P	M9P	MAP	MAP	M9P
4370 Krajnik	taryfa relacyjna	M4P	M4P	M4P	M5P	M4P

Oznaczenia relacji i poziomów taryfowych w relacjach do/od Gryfina

Część E
Załącznik 1
Tabela 3.3

Uckermärkische Verkehrsgesellschaft mbH (UVG)
Linia 492 (Schwedt, ZOB – Krajnik Dolny – Gryfino)

			Schwedt (Oder) 4369	Schwedt (Oder) 4369	Gryfino 3873	Widuchowa 4171	Krajnik 4370	Szczecin 3473
			via Krajnik Dolny	via Gryfino				
3473	Szczecin	taryfa relacyjna	M8P	M8P	M4P	M7P	M8P	M0P
4370	Krajnik	taryfa relacyjna	M1P	x	M5P	M3P	x	M8P
4171	Widuchowa	taryfa relacyjna	M4P	x	M4P	x	M3P	M7P
3873	Gryfino	taryfa relacyjna	M5P	x	x	M4P	M5P	M4P

Oznaczenia relacji i poziomów taryfowych w relacjach pomiędzy Schwedt i Chojną

Część E
Załącznik 1
Tabela 3.4

Uckermärkische Verkehrsgesellschaft mbH (UVG)
Linia 492 (Schwedt, ZOB – Krajnik Dolny – Chojna)

			Schwedt (Oder) 4369
4370	Krajnik Dolny	taryfa relacyjna	M1P

Oznaczenia relacji i poziomów taryfowych w relacjach do/od Gorzowa Wlkp.

Część E
Załącznik 1
Tabela 4

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

	Berlin A 5555	Berlin B 5656	Strausberg 5462	Herrensee 5563	Rehfeld 5563	Müncheberg (Mark) 5567	Obersdorf 5468	Trebnitz (Mark) 5568	Alt Rosenthal 5470	Seelow-Gusow 5370	Werbig 5471	Golzow (Oderbruch) 5473	Gorgast 5473	Küstrin-Kietz 5374
Gorzów 5085 taryfa relacyjna	J6	J6	J5	J5	J5	J4	J4	J4	J3	J3	J2	J1	J1	J0

Oplaty w relacjach od/do Szczecina

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

Bilety relacyjne

Bilety jednorazowe				Bilety jednodniowe			
Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*		Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*	
Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR
M3	2,70	M3E	2,00	M3T	5,40	M3TE	4,00
M5	5,40	M5E	4,00	M5T	10,80	M5TE	8,00
M6	6,20	M6E	4,60	M6T	12,40	M6TE	9,20
M7	6,80	M7E	5,10	M7T	13,60	M7TE	10,20
M9	9,30	M9E	7,00	M9T	18,60	M9TE	14,00
MA	10,00	MAE	7,50	MAT	20,00	MATE	15,00
MB	10,00	MBE	7,50	MBT	20,00	MBTE	15,00
ME	10,00	MEE	7,50	MET	20,00	METE	15,00
MF	10,00	MFE	7,50	MFT	20,00	MFTE	15,00
MG	11,60	MGE	8,50	MGT	23,20	MGTE	17,00

* dla dzieci od 6 do 15 lat, posiadaczy legitymacji BahnCard 25, BahnCard 50, posiadaczy REGIOkarty i na przewoz psów

Oplaty w relacjach od/do Szczecina

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

Bilety okresowe

Bilety miesięczne		Bilety miesięczne dla kształcących się/uczniów		Bilety 7-dniowe		Bilety 7-dniowe dla kształcących się/uczniów	
Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR
NC	82,80	NCE	61,00	NCW	26,80	NCWE	19,90
NE	96,00	NEE	70,80	NEW	31,90	NEWE	23,70
NF	136,80	NFE	101,80	NFW	45,40	NFWE	33,50
NN	168,80	NNE	125,00	NNW	55,70	NNWE	41,30

Część E
Załącznik 2
Tabela 1.1

Oplaty w relacjach do/od Kostrzyna

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

Bilety relacyjne

Bilety jednorazowe				Bilety jednodniowe			
Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*		Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*	
Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR
D0	1,70	D0E	1,30	D0T	3,40	D0TE	2,60
D1	2,50	D1E	1,90	D1T	5,00	D1TE	3,80
D2	4,30	D2E	3,20	D2T	8,60	D2TE	6,40
D3	5,10	D3E	3,90	D3T	10,20	D3TE	7,80
D4	7,10	D4E	5,30	D4T	14,20	D4TE	10,60
D5	9,80	D5E	7,40	D5T	19,60	D5TE	14,80
D6	11,40	D6E	8,40	D6T	22,80	D6TE	16,80

* dla dzieci od 6 do 15 lat, posiadaczy legitymacji BahnCard 25, BahnCard 50, posiadaczy REGIOkarty i na przewoz psów

Bilety okresowe

Bilety miesięczne dla każdego		Bilety miesięczne dla kształcących się/uczniów		Bilety 7-dniowe		Bilety 7-dniowe dla kształcących się/uczniów	
Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR	Poziom taryfowy	Oplata w EUR
EA	44,10	EAE	33,00	EAW	14,50	EAW	11,10
EB	64,60	EBE	49,50	EBW	21,80	EBWE	16,70
EC	86,50	ECE	65,30	ECW	28,80	ECWE	21,70
EE	99,10	EEE	76,40	EEW	34,50	EEWE	25,90
EN	159,60	ENE	120,80	ENW	53,10	ENWE	41,80

Część E
Załącznik 2
Tabela 2.1

Część E

Część E
Załącznik 2
Tabela 2.2

Opłaty w relacjach do Szczecina

Uckermärkische Verkehrsgesellschaft mbH (UVG)

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

Bilety relacyjne

jednorazowe				Bilety jednodniowe				Bilety dla małych grup	
Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*		Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*			
Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR
M0P	2,20	M0EP	1,60	M0T	2,60	M0TE	1,90	M0TK	6,40
M1P	2,30	M1EP	1,70	M1T	2,80	M1TE	2,20	M1TK	6,90
M2P	3,30	M2EP	2,50	M2T	4,00	M2TE	3,10	M2TK	9,90
M3P	4,30	M3EP	3,20	M3T	5,40	M3TE	4,00	M3TK	13,30
M4P	5,70	M4EP	4,30	M4T	7,10	M4TE	5,30	M4TK	17,60
M5P	8,50	M5EP	6,40	M5T	10,80	M5TE	8,00	M5TK	26,60
M6P	9,80	M6EP	7,40	M6T	12,40	M6TE	9,20	M6TK	30,70
M7P	10,90	M7EP	8,30	M7T	13,60	M7TE	10,20	M7TK	34,00
M8P	11,60	M8EP	8,30	M8T	16,80	M8TE	12,50	M8TK	42,00
M9P	14,80	M9EP	11,10	M9T	18,60	M9TE	14,00	M9TK	46,10
MAP	18,60	MAEP	14,40	MAT	20,00	MATE	15,00	MATK	50,00
MBP	18,60	MBEP	14,40	MBT	20,00	MBTE	15,00	MBTK	50,00
MEP	18,60	MEEP	14,40	MET	20,00	METE	15,00	METK	50,00
MFP	18,60	MEFP	14,40	MFT	20,00	MFTE	15,00	MFTK	50,00

* dla dzieci od 6 do 15 lat, posiadaczy legitymacji BahnCard 25, BahnCard 50, posiadaczy REGIOkarty i na przewóz psów

Część E
Załącznik 2
Tabela 3.1

Opłaty taryfa stykowa do Chojnej przez Krajnik Dolny

Uckermärkische Verkehrsgesellschaft mbH (UVG)

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

Bilety relacyjne

Bilety jednorazowe				Bilety jednodniowe				Bilety dla małych grup	
Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*		Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*			
Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR
M1P	2,30	M1EP	1,70	M1T	2,80	M1TE	2,20	M1TK	6,90

* dla dzieci od 6 do 15 lat, posiadaczy legitymacji BahnCard 25, BahnCard 50, posiadaczy REGIOkarty i na przewóz psów

Opłaty w relacjach do / od Gorzowa Wlkp.

Obowiązuje od 1 sierpnia 2013

Bilety relacyjne

Bilety jednorazowe				Bilety jednodniowe			
Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*		Taryfa normalna		Taryfa ulgowa*	
Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR
J0	3,90	J0E	3,00	J0T	7,80	J0TE	6,00
J1	4,80	J1E	3,60	J1T	9,60	J1TE	7,20
J2	6,70	J2E	5,00	J2T	13,40	J2TE	10,00
J3	7,60	J3E	5,70	J3T	15,20	J3TE	11,40
J4	9,40	J4E	7,10	J4T	18,80	J4TE	14,20
J5	11,40	J5E	8,50	J5T	22,80	J5TE	17,00
J6	11,70	J6E	8,60	J6T	23,40	J6TE	17,20

* dla dzieci od 6 do 15 lat, posiadaczy legitymacji BahnCard 25, BahnCard 50, posiadaczy REGIOkarty i na przewóz psów

Bilet jednorazowy grupowy (maksymalnie do 5 osób)		Bilet jednodniowy grupowy (maksymalnie do 5 osób)	
Poziom taryfowy	Opłata w EUR	Poziom taryfowy	Opłata w EUR
J6G	35,00	J6TG	70,00

Część E
Załącznik 2
Tabela 3.2

Część E

Część E
Załącznik 2
Tabela 4

Zamknięcie wydania: 31 lipca 2013r.

Wydawca:

**VBB Verkehrsverbund
Berlin-Brandenburg GmbH**

Hardenbergplatz 2

10623 Berlin

Wydanie 13

VP 559013

Opracowanie graficzne:

GUD. GRÜNER UND DEUTSCHER GmbH

Zdjęcie:

VBB / Verena Brandt

Broszura ta została wykonana z niezwykłą starannością.

Jednak ze względu na znaczną objętość materiału możliwe są błędy.

Dlatego też wszystkie informacje nie są gwarantowane.

Mehr als nur Baden...

„Die Sinne erleben“

ab 205 € p. P. inkl. Naturmoor-Vollbad,
Lomi Lomi Nui Massage, Vitalmenü,
Salve-in-terra®, SalzOase u.v.m.

www.SaarowTherme.de

 Anfahrt: RE 1 bis Fürstenwalde, weiter mit RB 35 oder Bus 431 bis Bad Saarow Bahnhof · Bad Saarow Kur GmbH,
Am Kurpark 1, 15526 Bad Saarow · Tel. 033631/8680 · Öffnungszeiten: So bis Do 9–21 Uhr · Fr und Sa 9–23 Uhr